Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος | *Ἀθῆναι 9 Μαΐου 1931* | *Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 23*

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ μοῦβγαλε μονομιᾶς τὴ γραβάτα μου καὶ τὴν ἔδωσε στὴ γυναῖκα του.

Ἐκείνη ἄρχισε νὰ γελᾶ, σὰ νὰ τὄπερνε στ' ἀστεῖα, μοῦρριξε πίσω τὴ γραβάτα μου καὶ μοῦκανε νόημα, σὰ νὰ μοῦλεγε: «φεύγα!»

Μὰ ὁ γύφτος ἄρπαξε πάλι τὴ γραβάτα, τὴν ἔδεσε στὸ λαιμό του, κι' ἀφοῦ μοῦδωσε μένα μιὰ σπρωξιὰ καὶ μὲ πέταξε στὴν ἄλλη ἄκρη σὰ δεμάτι ἄχερο, γύρισε στὴ γυναῖκα του καὶ τῆς ἔδωσε κι' αὐτῆς ἄλλη μιὰ καὶ τὴν ξάπλωσε καταγῆς.

Ἐγώ, μ' ὅλη μου τὴν τρομάρα, εἶχα τὸ θάρρος νὰ τὸ βάλω στὰ πόδια, κι' ὥς ποὺ νὰ ξεμπλέξῃ ὁ γύφτος μὲ τὴ γυναίκα του, ποὺ τὴν ἔδερνε βάγαυσα, ἐγὼ βρισκέμουν μακριά.

Ἡ περιπέτεια αὐτὴ μὲ τρόμαξε τόσο πολύ, ὥστε ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα, μόλις ἔβλεπα ἀπὸ μακριὰ κανέναν ὕποπτο ἄνθρωπο, σταματοῦσα καὶ κρυβόμουν κάπου, ὥς που νὰ προσπεράσῃ καὶ νὰ χαθῇ ἀπὸ τὰ μάτια μου. Κι' ἔτσι τὸ ταξίδι μου καθυστεροῦσε ἀρκετά.

Μὰ ἡ εἰκόνα τῆς μητέρας μου μοῦδινε πάντοτε θάρρος κι' ἦταν ἡ μόνη μου παρηγοριὰ στὶς τόσες ταλαιπωρίες μου.

Τὸ βράδυ-βράδυ ξαπλώθηκα καὶ κοιμήθηκα στὴ χλόη, καὶ πρωΐ-πρωΐ πάλι συνέχισα τὸ ταξίδι μου, ὥς ποὺ ἔφτασα στὸ Δοῦβρο τὴν ἕκτη ἡμέρα ἀφ' ὅτου εἶχα ξεκινήσει. Καὶ τότε —τί περίεργο! Ἡ εἰκόνα τῆς μητέρας μου, ποὺ ἦταν πάντα στὸ πλάϊ μου ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες, χάθηκε ξαφνικά, ὅταν βρέθηκα πιὰ κοντὰ στὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ μου κατακουρασμένος, ξεσχισμένος, γεμάτος σκόνη τοῦ δρόμου. Κι' ἔτσι βρέθηκα τώρα μοναχός, πιὸ μοναχὸς ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Κι' ἄρχισα ἀμέσως τὸ ψάξιμο, γιὰ νὰ βρῶ τὴ θεία μου.

Στὴν ἀρχή, ρώτησα τοὺς βαρκάρηδες ἂν τὴν ἤξεραν, κι' αὐτοὶ μοῦδωσαν κοροϊδευτικὲς ἀπαντήσεις κάθε λογῆς:

— Ναί, τὴν ξέρω, μοῦ εἶπε ἕνας. Κάθεται μέσα στὸ φάρο!

—Ὄχι, πετάχτηκε ἄλλος, τὴν ἔχουν δεμένη πέρα στὸ μῶλο, καὶ τὴν ἡμέρα μένει μέσα στὸ νερὸ καὶ τὴ νύχτα βγαίνει ἔξω!

—Ἄ, μπά! εἶπε ἕνας τρίτος βαρκάρης. Καλέ, αὐτὴ ἔφαγε τὰ παιδιά της καὶ τὴν ἔχουν φυλακή.

—Ὄχι! πρόσθεσε ἕνας ἄλλος. Ἐγὼ τὴν εἶδα ποὺ μπῆκε σ' ἕνα μονόξυλο καὶ τράβηξε γιὰ τ' ἀνοιχτά, νὰ πάει νὰ πνιγεῖ!

Ἄφισα τοὺς βαρκάρηδες, ποὺ ἔδειχναν τόση ἀσέβεια γιὰ τὸ πρόσωπο τῆς θείας μου χωρὶς νὰ τὴν ξέρουν, καὶ ρώτησα τοὺς ἀμαξάδες. Μὰ κι' ἐκεῖνοι ἄρχισαν τὰ ἴδια. Πῆγα νὰ ρωτήσω τοὺς ἐμπόρους, μὰ ἐκεῖνοι μόλις μ' ἔβλεπαν ἔτσι κουρελῆ, πρὶν ἀκούσουν τί τοὺς ρωτοῦσα, μοῦ ἔλεγαν:

— Πήγαινε, πήγαινε! Δὲν ἔχουμε τίποτα νὰ σοῦ δώσουμε!

Ἤμουν πιὸ πολὺ δυστυχισμένος ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Πεινοῦσα, δὲν εἶχα πεντάρα στὴν τσέπη μου, οὔτε καὶ μοῦμενε τίποτε γιὰ νὰ πουλήσω.

Μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτὰ πέρασε τὸ πρωΐ καὶ καθόμουν ἐξαντλημένος στὸ σκαλοπάτι ἑνὸς μαγαζιοῦ ποὺ ἦταν κλειστό, μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη ἀπελπισία. Συλλογιζόμουν ἂν θἄπρεπε νὰ πάρω γραμμὴ τὰ διάφορα προάστεια τοῦ Δούβρου καὶ νὰ ρωτῶ γιὰ τὴ θεία μου. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη περνοῦσε ἀπὸ μπροστά μου ἕνα μόνιππο ἀμάξι κι' ἔπεσε μιὰ κουβέρτα ἀπὸ τὴ ράχη τοῦ ἄλόγου.

Ἐγὼ ἔτρεξα, τὴ σήκωσα καὶ τὴν ἔδωσα τοῦ ἀμαξᾶ. Τὸν εἶδα καλόβολο καὶ ξεθάρρεψα νὰ τὸν ρωτήσω ἂν ἤξερε τὴ διεύθυνση τῆς μὶς Τρότγουδ. Τὸν ρωτοῦσα ὅμως χωρὶς καρδιά, γιατ' εἶχα κάνει τόσες φορὲς αὐτὴ τὴν ἐρώτηση χωρὶς ἐπιτυχία, ὥστε δὲν εἶχα τὴν παραμικρὴ ἐλπίδα νὰ μάθω ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσα.

— Τρότγουδ; ἔκαμε ὁ ἀμα-

«— Θεία μου, σᾶς παρακαλῶ, εἶμαι ὁ ἀνεψιός σας...»
(Σελ. 266, στ. β'.)

ξάς. Στάσου, τὸ ξέρω αὐτὸ τ' ὄνομα. Εἶναι μιὰ γριά;

— Ναί, λιγάκι, ἀποκρίθηκα.

— Λιγάκι στραβόξυλο;

— Ξέρω κι' ἐγώ; Ἴσως, ναί, πολὺ πιθανό

— Μὲ μιὰ τσάντα στὸ χέρι, μιὰ τόση μεγάλη τσάντα; Καὶ μένει πάντα μοναχή, μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο;

Ἡ καρδιά μου ἔκανε τάκ, ὅσο ἔβλεπα νὰ μοῦ ἀραδιάζει αὐτὰ τὰ γνώριμα χαρακτηριστικὰ τῆς θείας μου.

Μοῦδειξε μὲ τὸ μαστίγιό του τὰ βράχια τῆς ἀκτῆς καὶ μοῦ εἶπε:

—Ἂν ἀνεβεῖς ἀπ' ἐδῶ καὶ πᾶς ὅλο ἴσα, ὧς ποὺ νὰ φτάσεις τὰ σπίτια ποὺ-γαι κοντὰ στὸ γιαλό, θὰ τὴ βρεῖς. Μὰ δὲν πιστεύω νὰ σοῦ δώσει τίποτα, κακόμοιρο... Στάσου, πάρε μιὰ πέννα.

Δέχτηκα μ' εὐγνωμοσύνη αὐτὴ τὴ μικρὴ ἐλεημοσύνη του, κι' ἀγόρασα ἕνα κομμάτι ψωμί, ποὺ τὄτρωγα τραβώντας τὸ δρόμο ποὺ μοῦχε δείξει ὁ νέος μου φίλος. Περπάτησα πολὺ ὧς ποὺ νὰ διακρίνω τὰ σπίτια ποὺ μοῦχε πεῖ, τέλος ὅμως τὰ εἶδα καὶ τὰ ἔφτασα. Μπῆκα σ' ἕνα μαγαζί, ὅπου πουλοῦσαν πράγματα κάθε λογῆς, καὶ ρώτησα ποῦ κατοικοῦσε ἡ μὶς Τρότγουδ. Μὰ ἐγὼ ρώτησα ἕναν ποὺ ζύγιαζε ρύζι στὴ ζυγαριά, πετάχτηκε μιὰ κοπέλλα καὶ μοῦ ἀπάντησε:

— Τὴν κυρία μου ζητᾶτε; Τί τὴ θέλετε;

— Θέλω νὰ τῆς μιλήσω, ἂν ἀγαπᾶτε, τῆς εἶπα.

— Θέλετε νὰ τῆς ζητήσετε ἐλεημοσύνη;

—Ὄχι, κάθε ἄλλο.

Ὕστερα ὅμως συλλογίστηκα: γιὰ τί ἄλλο πήγαινα παρὰ γιὰ ἐλεημοσύνη; — καὶ κοκκίνησα ὧς τ' αὐτά.

Ἡ ὑπηρέτρια τῆς θείας μου (ἔτσι τουλάχιστο τὴ φανταζόμουν) πῆρε τὴ σακκούλα μὲ τὸ ρύζι καὶ μοῦ εἶπε νὰ τὴν ἀκολουθήσω, ἂν ἤθελα νὰ μὲ πάει στῆς μὶς Τρότγουδ.

Τὴν πῆρα λοιπὸν ἀπὸ πίσω, μ' ὅλο ποὺ τὰ πόδια μου ἔτρεμαν ἀπὸ τὶς τόσες ὁδοιπορίες μου, καὶ σὲ λίγο φτάσαμε σ' ἕνα ὡραῖο σπιτάκι μ' ἕναν κῆπο γεμάτο ὡραῖα λουλούδια.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ σπίτι τῆς μὶς Τρότγουδ, μοῦ εἶπε ἡ ὑπηρέτρια. Τώρα ποὺ τὸ ξέρετε, κάμετε ὅ,τι νομίζετε.

Καὶ μπῆκε βιαστικὰ στὸ σπίτι, σὰ νὰ ἤθελε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ γλυτώσει ἀπὸ κάθε εὐθύνη ἀπέναντι στὴ θεία μου γιὰ τὴν ἐπίσκεψή μου.

Στεκόμουν λοιπὸν δειλὸς καὶ σαστισμένος ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ κάγκελα καὶ κοίταζα μέσα, ἀλλὰ δὲν εἶδα ψυχὴ νὰ σαλεύει. Μόνο μιὰ μεγάλη πολυθρόνα διέκρινα καὶ σκέφθηκα μὲ φόβο, ὅτι ἴσως ἐκεῖ μέσα θὰ συνήθιζε νὰ θρονιάζεται ἡ θεία μου.

Τὰ παπούτσια μου ἦταν κομματιασμένα. Τὸ πουκάμισό μου βρώμικο καὶ κουρελιασμένο. Κι' ὁλόκληρος ἐγώ, καθὼς στεκόμουν ἐκεῖ καὶ περίμενα, ἔμοιαζα μὲ σκιάχτρο, ντυμένο μὲ κουρέλια γιὰ νὰ φοβοῦνται τὰ πουλιά.

Καὶ σ' αὐτὸ τὸ χάλι, γεμάτος σκόνες καὶ ἱδρῶτα, ἔπρεπε νὰ παρουσιαστῶ στὴ φοβερή μου θεία καὶ νὰ τῆς κάμω τὴν πρώτη ἐντύπωση ἀπὸ τὸ ἀτομό μου!

Ὡστόσο, δὲν ἔβλεπα κανέναν μέσα καὶ σκέφθηκα ὅτι ἴσως ἡ θεία μου θὰ ἔλειπε. Κοίταξα ὅμως πιὸ ψηλὰ κι' εἶδα στο παράθυρο ἕναν κύριο ποὺ χαμογελοῦσε κι' ἔκανε χειρονομίες. σὰ νὰ μιλοῦσε μοναχός του. Τὸν κοίταξα, περιμένοντας ἀπ' αὐτὸν κάποια ἐνθάρρυνση, μὰ ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ γελᾶ κι' ὕστερα μπῆκε μέσα.

Δὲν ἤξερα πιὰ τί νὰ κάμω, ἔχασα ὅλο μου τὸ θάρρος κι' ἑτοιμαζόμουν νὰ φύγω, ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι μιὰ κυρία, μ' ἕνα μαντήλι τυλιγμένο γυρω στὸ σκοῦφο της. Φοροῦσε γάντια κηπουρικῆς καὶ κρατοῦσε ἕνα μεγάλο μαχαίρι.

Ἀμέσως κατάλαβα πῶς ἦταν ἡ μὶς Μπέτσυ, γιατὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι μὲ τὸ ἀγέρωχο ἐκεῖνο ὕφος, ποὺ μοῦ εἶχε περιγράψει ἡ καϊμένη ἡ μητέρα μου.

— Δρόμο ἀπὸ δῶ! εἶπε, κουνώντας τὸ μαχαίρι της ἀπειλητικά. Δρόμο ἀπὸ δῶ! Δὲ θέλω παιδιὰ στὴν πόρτα μου!

Τὴν κοίταξα τρέμοντας κι' ἡ ψυχή μου εἶχ' ἔρθει στὰ χείλια μου. Πῆγε σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου κι' ἔσκυψε νὰ ξερριζώσει κάποιο χόρτο.

Τότε, χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα στὴν καρδιά, ἀλλὰ μὲ τὸ θάρρος τῆς ἀπελπισίας, πῆγα σιγὰ-σιγὰ κοντά της καὶ τὴν ἄγγιξα μὲ τὸ δάχτυλό μου.

— Κυρία, σᾶς παρακαλῶ... ἄρχισα.

Ἐκείνη ξαφνίστηκε καὶ σήκωσε τὰ μάτια της.

— Θεία μου, σᾶς παρακαλῶ...

— Πῶς;! φώναξε ἡ μὶς Μπέτσυ μὲ τόση ἔκπληξη, ὅση δὲν εἶχα ξαναδεῖ ποτέ μου.

— Θεία μου, σᾶς παρακαλῶ... εἶμαι ὁ ἀνεψιός σας.

—Ἄχ, Θεέ μου! φώναξε ἡ θεία μου καὶ κάθησε μονομιᾶς καταγῆς.

— Εἶμαι ὁ Δαυΐδ Κόππερφηλδ, ἀπὸ τὸ Βλίντερστον, ὅπου εἴχατε ἔρθει τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκα. Ἡ μαμμά μου πέθανε κι' εἶμαι πολὺ δυστυχισμένος. Μοῦκοψαν τὸ σχολεῖο, μ' ἄφησαν ἔρημο, μὲ πέταξαν σ' ἕνα μαγαζί, νὰ καθαρίζω μπουκάλες. Ἔφυγα λοιπὸν κρυφὰ κι' ἦρθα νὰ σᾶς βρῶ. Μὰ μοῦκλεψαν τὰ λεφτά μου καὶ ἦρθα μὲ τὰ πόδια μου, χωρὶς νὰ πλαγιάσω σὲ κρεβάτι τώρα κι' ἕξη μέρες.

Ἐδῶ ἔχασα πιὰ τὴν ἀντοχή μου καί, σηκώνοντας τὸ χέρι γιὰ νὰ τῆς δείξω τὰ κουρέλια μου καὶ νὰ τῆς παραστήσω τὰ δεινά μου, μ' ἔπνιξαν τὰ δάκρυα καὶ δὲν μπόρεσα πιὰ νὰ μιλήσω.

Ὡς τώρα, ἡ φυσιογνωμία τῆς θείας μου φανέρωνε μονάχα ἔκπληξη. Εἶχε καθήσει στὸν ἄμμο καί μὲ κοίταζε στὰ μάτια. Ὅταν ὅμως ἄρχισα νὰ κλαίω, σηκώθηκε μονομιᾶς, μ' ἄρπαξε ἀπὸ τὸ γιακὰ καὶ μ' ἔμπασε μέσα.

Ἄνοιξ' ἕνα ἐρμάρι, ἔβγαλε μιὰ μποτίλλια καὶ μοῦρριξε λίγες γουλιὲς στὸ στόμα. Ὕστερα, βλέποντας ὅτι μ' εἶχε πιάσει νευρικὴ κρίση καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κρατήσω τ' ἀναφιλητά, μὲ ξάπλωσε στὸ ντιβάνι, ἀφοῦ ἔβαλε ἕνα σάλι κάτω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου κι' ἕνα μαντήλι κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου γιὰ νὰ μὴ λερώσω. Ὕστερα πῆγε καὶ θρονιάσσηκε στὴ μεγάλη πολυθρόνα, (ἀκριβῶς ὅπως τὸ εἶχα φανταστεῖ) καὶ φώναξε δυνατά, μονολογώντας: «Τὸ κακόμοιρο! Τὸ κακόμοιρο!»

Ἔπιασε τὸ κουδούνι καὶ χτύπησε:

— Ζαννέτα! εἶπε στὴν ὑπηρέτρια, πέσ' στὸν κύριο Δίκ ὅτι ἤθελα νὰ τοῦ μιλήσω.

Ἡ Ζαννέτα μὲ κοίταξε περίεργα, καθὼς ἤμουν ξαπλωμένος στὸ ντιβάνι σὰν ἄγαλμα (δὲν τολμοῦσα νὰ σαλέψω, μὴ θυμώσει ἡ θεία μου), ὡστόσο πῆγε νὰ ἐκτελέσει τὴ διαταγή. Σὲ λίγο μπῆκε μέσα ὁ γελαστὸς κύριος, κι' ἡ θεία μου τοῦ εἶπε ἐπίσημα:

— Κύριε Δίκ, ὅταν θέλετε, εἶστε ὁ πιὸ μυαλωμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ἀκοῦστε λοιπὸν νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ μιὰ σπουδαία ὑπόθεση καὶ πῆτε μου ὕστερα τὴ γνώμη σας. Ἔχετε ἀκούσει νὰ μιλῶ ποτὲ γιὰ τὸ Δαυΐδ Κόππερφηλδ;.. Μὴ μοῦ κάνετε τώρα τάχα πῶς χάσατε τὴ μνήμη σας. Πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ θυμᾶστε!

— Δαυΐδ Κόππερφηλδ! ἔκαμε ὁ κ. Δίκ, ψάχνοντας στὴ μνήμη του. Δαυΐδ Κόππερφηλδ! Ἄ, μάλιστα, μάλιστα. Τὸ θυμοῦμαι.

— Λοιπόν, αὐτὸς εἶναι ὁ γιός του. Θάμοιαζε πολὺ τοῦ πατέρα του, ἂν δὲν ἔμοιαζε τόσο τῆς μητέρας του.

— Ὁ γιός *του*! Ὁ γιὸς τοῦ Δαυΐδ Κόππερφηλδ! Εἶναι δυνατό;

— Ναί, ναί, αὐτὸς εἶναι καὶ ὡραῖα μᾶς τὰ κατάφερε! Τσκασε! Ἀκοῦς ἐκεῖ! Αὐτὰ ἔχουν τ' ἀγόρια. Ἂν εἶχε γεννηθεῖ κορίτσι, δὲ θὰ εἶχε κάμει τέτοια κουτουράδα.

— Καὶ ποῦ τὸ ξέρετε; ρώτησε γελώντας ὁ κ. Δίκ.

— Κύριε Δίκ, σᾶς παρακαλῶ, μὴ μοῦ φέρνετε ἀντιρρήσεις. Ἂν εἶχα ἐγὼ μιὰ ἀνιψιά, δὲ θὰ τῆς ἐπέτρεπα ποτὲ νὰ φτάσει σ' αὐτὸ τὸ χάλι... Ἀλλ' ἂς τ' ἀφίσουμε αὐτά, τ' ἀγόρια εἶναι πάντα μιὰ πληγὴ τοῦ Θεοῦ. Τώρα ἔχω νὰ θέσω στὴν κρίση σας ἕνα ἐρώτημα: Τί πρέπει νὰ τὸ κάμω αὐτὸ τὸ παιδί;

— Τί πρέπει νὰ τὸ κάμετε; εἶπε ὁ κ. Δίκ πολεμώντας νὰ κατεβάσει ἰδέες. Τί πρέπει νὰ τὸ κάμετε;

— Ναί, κύριε Δίκ, θέλω ν' ἀκούσω μιὰ σκέψη γνωστικιά, μιὰ γνώμη σωστή. Σᾶς ἀκούω.

— Λοιπόν! Ἂν ἤμουν στὴ θέση σας, εἶπε ὁ κ. Δίκ ρίχνοντας πρὸς τὸ μέρος μου μιὰ ματιὰ χωρὶς καμμιὰ ἔκφραση, ἂν ἤμουν στὴ θέση σας, θὰ τὸν ἔστελνα νὰ κάμει ἕνα λουτρό!

— Ζαννέτα! εἶπε ἡ θεία μου, ἐκτελώντας ἀμέσως τὴ σοφὴ συμβουλὴ τοῦ κ. Δίκ. Ἑτοίμασε τὸ λουτρό!

Ἡ Ζαννέτα εἶχε γυρίσει νὰ φύγει, γιὰ νὰ ἑτοιμάσει τὸ λουτρό, ἀλλ' ἡ θεία μου ἄξαφνα τὴν ξαναφώναξε:

—Ἔ, Ζαννέτα, τρέξε! Γάϊδαροι!

Στὴ φωνὴ αὐτή, ἡ Ζαννέτα, σὰν νὰ τὴν εἶχαν ἠλεκτρίσει, κατέβηκε τσακιστὴ τὴ σκάλα, τρέχοντας σὰ νὰ εἶχε πιάσει φωτιὰ τὸ σπίτι, βγῆκε στὸν κῆπο κι' ἔδιωξε δυὸ γαϊδάρους, ποὺ εἶχαν τολμήσει νὰ πατήσουν τὴν πρασιὰ ποὺ ἦταν ἔξω ἀπὸ τὰ κάγκελα, κι' ἔδωσε κι' ἕνα φαβερὸ μπάτσο σ' ἕνα παιδάκι, ποὺ καθόταν στὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ ζῶα.

Δὲν ξέρω, οὔτε καὶ τώρα ἀκόμη, ἂν ἡ θεία μου εἶχε κανένα δικαίωμα πάνω σ' αὐτὴ τὴν πρασιά, ἢ ἂν αὐτὴ ἀνῆκε στὸ δημόσιο δρόμο. Ἐννοοῦσε ὅμως νὰ ἐποπτεύει αὐστηρὰ καὶ ν' ἀπαγορεύει τὴν καταπάτησή του ἀπὸ τὰ τετράποδα. Δὲν μποροῦσε νὰ κάμει κανεὶς μεγαλύτερη προσβολὴ στὴ θεία μου, παρὰ ν' ἀφίσει ἕνα γάϊδαρο νὰ πατήσει στὴν πρασιά της.

Ἔτσι λοιπὸν ἕνας ἀδιάκοπος πόλεμος ἦταν κηρυγμένος κατὰ τῶν γαϊδάρων, καὶ κουβάδες καὶ ποτιστήρια γεμάτα νερὸ ἦταν πάντα ἕτοιμα γιὰ νὰ χυθοῦν πάνω στὰ ἀσεβῆ τετράποδα, καὶ ὁλόκληρη σειρὰ ραβδιὰ περίμεναν νὰ χτυπήσουν τὶς ράχες τους.

Τὸ λουτρὸ μ' ὠφέλησε πολύ. Εἶχ' ἀρχίσει νὰ νοιώθω πόνους σ' ὅλο μου τὸ κορμὶ καὶ δὲν μποροῦσα πιὰ νὰ κρατῶ τὰ μάτια μου ἀνοιχτά. (Ἀκολουθεῖ)

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Πῆρα μονάχο μου τὸ δρόμο πρὸς τὸ δεῖλι
Μακρυά... νὰ πάω νὰ βρῶ, τὰ ρόδα τὰ [δροσᾶτα,
Τ' ἄλικα ρόδα τοῦ Μαγιοῦ τὰ μυρωδᾶτα
Γλυκὰ νὰ τ' ἀσπαστῶ μὲ τὰ χλωμά μου [χείλη...

Τοῦ Παραδείσου νὰ μανοίξουνε τὴν Πύλη,
Νὰ στάξουν τὴ δροσιὰ στὴν ἔρμη μου [στράτα
Καὶ μῦρα Ἀγάπης, τὰ θλιμμένα μου μ[κράτα
Νὰ τἀγκαλιάσουν σὰ συγγενεῖς, σὰ φίλοι.

Ἐβρέθηκα δειλὰ στὼραῖο τὸ παηγύρι,
Σ' ἀνθρώπους χαρωποὺς ποὺ τρώγανε καὶ [πίναν
—Δὲν ἦταν μήτε φίλοι, μήτε συγγενεῖς—

Τὰ ρόδα τὰ πουλούσανε μὰ δὲν τὰ δίναν,
Φτωχό, θλιβό, πάντα στὴ χλόην εἶχα γύρει
Καὶ στὴ χαρὰ δὲν μὲ θυμήθηκε κανείς!..

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΓ'.

Πῶς τὸ κατάλαβα! Τὰ κακόπαιδα τἄχαν μὲ τὴ μὶς Μπέτσυ πού, μὲ τὴν ἀγάπη της, μὲ εἶχε ἀποσπάσει ἀπ' τὰ χέρια τους. Καὶ σκέφτηκαν νὰ τῆς παίξουν μιὰ φάρσα γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθοῦν.

Ἔπιασαν λοιπὸν τὸν Τόπ, τὸν ἀγαπημένο της σκύλο, τὸν ξεγέλασαν κι' αὐτὸν μὲ χάδια, καὶ τοῦ ἔβγαλαν τὸ ἐπανωφόρι του. Ἔπειτα πῆραν μιὰ μπάλα τοῦ ποδόσφαιρου, ποὺ εἶχε ἀπάνω-κάτω τὸ ἀνάστημά του, τὴν ἔντυσαν μὲ τὸ ἐπανωφόρι του, καὶ τῆς κόλλησαν τέσσερις φελλοὺς ἀπὸ μποτίλλιες, στὴ θέση τῶν ποδιῶν. Τῆς κόλλησαν ἀκόμα ἕνα φελλὸ στὴ θέση τῆς οὐρίτσας. Κι' ἔτσι ἔκαμαν ἕναν ἄλλον, ψεύτικον Τόπ, ποὺ δὲν τοῦ ἔλειπε παρὰ... τὸ κεφάλι.

Ἔκρυψαν τότε τὸν ἀληθινὸ Τόπ σὲ μιὰν ἀποθήκη, κι' ἔβαλαν τὸν ἄλλο, τὸν ψεύτικο, ἀπάνω σ' ἕνα μπάγκο, ποὺ βρισκόταν στὸν κῆπο, ἀπὸ κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς μὶς Μπέτσυ.

Ἦταν ἀπομεσήμερο κι' ἡ Ἀγγλίδα γκουβερνάντα κοιμόταν. Ὅταν ξύπνησε, φώναξε πρῶτα-πρῶτα τὸν Τόπ. Ἀλλὰ φυσικά, ὁ Τόπ, κλεισμένος στὴν ἀποθήκη, οὔτε τὴν ἄκουσε, οὔτε μποροῦσε νὰ τῆς ἀποκριθῆ.

— Μπᾶ! ἔκαμε ἡ μὶς Μπέτσυ· τί ἔγινε ὁ σκύλος μου; Βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρά μου ἐνῶ κοιμόμουν; Μὰ ποῦ πῆγε καὶ δὲν φαίνεται;.. Τόπ!.. Τόπ!..

Τὸν φώναξε ἀκόμα κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ ψάχνη σ' ὅλη τὴν κάμαρα καὶ σ' ὅλο τὸ διαμέρισμα, μὴν ἦταν κρυμμένος πουθενά. Ἐγώ, ποὺ τὰ εἶχα ἰδεῖ ὅλα, ἤξερα καλὰ ποῦ ἦταν. Μὰ πῶς μποροῦσα νὰ τῆς τὸ πῶ; Οἱ ἄνθρωποι δὲν καταλαβαίνουν τὴ γλῶσσα τῶν γάτων. Κι' ἡ μὶς Μπέτσυ ἐξακολούθησε νὰ ψάχνη καί, ἀφοῦ ἀπελπίστηκε, ἄνοιξε τὸ παράθυρό της, γιὰ νὰ φωνάξη κι' ἀπὸ κεῖ τὸν χαμένο της σκύλο ἢ νὰ ζητήση βοήθεια.

Καὶ τί νὰ ἰδῆ; Ἕναν Τὸπ ἀκέφαλο ἀπάνω στὸ μπάγκο! Ἔβγαλε τὶς φωνές:

—Ἄχ, δυστυχία μου!.. Ἄχ, συμφορά μου!.. Ποιὸς κακοῦργος ἀποκεφάλισε τὸν ἀγαπημένο μου Τόπ;.. Βοήθεια! βοήθεια!

Πετάχτηκε ἔξω, βγῆκαν κι' οἱ ὑπηρέτες, κι' ὅλοι ἀπόρησαν καὶ τἄχασαν, καθὼς εἶδαν τὸν Τόπ, χωρὶς κεφάλι, νὰ στέκεται ἀκόμα στὰ πόδια του σὰ ζωντανός!

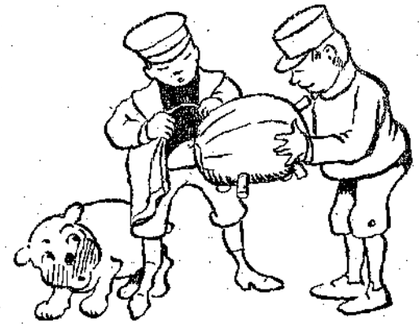

Ἦταν τραγικό, μὰ ἦταν καὶ γιὰ γέλια. Καὶ φαντάζομαι τί γέλια ποὺ θάκαναν ὁ Πολύβιος κι' ὁ Γεῶργος, ποὺ βέβαια θᾶταν κάπου-ἐκεῖ κρυμμένοι καὶ θὰ παρακολουθοῦσαν τὴ σκηνή.

Ἐπιτέλους ἡ μὶς Μπέτσυ πῆρε θάρρος, πλησίασε καὶ σήκωσε στὰ χέρια της τὸν ψευτο-Τόπ. Τότε πιὰ εἶδε πῶς δὲν ἦταν παρὰ μιὰ μπάλλα, τὰ κατάλαβε ὅλα καὶ φώναξε:

— Μπά, τὰ κακόπαιδα τί μοῦφτιαξαν γιὰ νὰ μὲ τρομάξουν!.. Τόπ! Τόπ! Ποῦ εἶσαι, χρυσέ μου;

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκαν ἀπὸ μακριὰ τὰ ὑπόκωφα γαυγίσματα τοῦ Τόπ. Ὁδηγήθηκαν ἀπὸ αὐτά, πῆγαν στὴν ἀποθήκη, τοῦ ἄνοιξαν, ἡ κυρία του τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά της, τὸν φίλησε, τοῦ ξαναφόρεσε τὸ ἐπανωφόρι του καὶ ἡ φάρσα τελείωσε.

Μὰ ἐγὼ τότε εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου:

«Ἄ, Χιόνη, ἐδῶ πρέπει νὰ τὸ δεῖξῃς! Μὴν ξεχνᾶς πὼς εἶσαι ἕνας ἔξυπνος γάτος, ποὺ τόσα καὶ τόσα κατορθώματα ἔχεις κάνει στὴ ζωή σου. Θᾶφήσῃς τώρα νὰ σὲ τουμπάρουν δυὸ παλιόπαιδα; Πρέπει νὰ ὑπερασπισθῆς τὸν ἑαυτό σου,

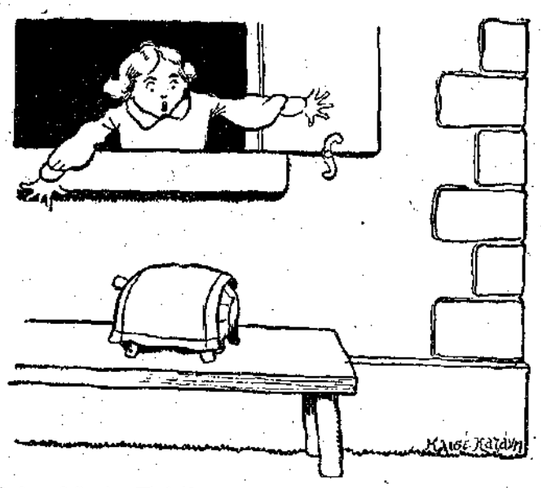

τὸν καλό σου φίλο καὶ τὴν ἀγαπημένη σου κυρία. Πρέπει νὰ δείξῃς σ' ὅλους ποιὸς εἶσαι! Ξεχνᾶς τὰ παιχνίδια ποὺ ἔπαιξες τοῦ μπάρμπα-Γιάννη, τοῦ ξενοδόχου, τοῦ μπόγια τῶν γάτων;.. Ξεχνᾶς πῶς ἔγινες μὲ τὴ σειρά, ἀεροναύτης, ψαράς, πυροσβέστης καὶ βαρκάρης;.. Ντροπή σου!.. Πρέπει νὰ τὰ θυμηθῇς ὅλ' αὐτά, νὰ πάρῃς θάρρος καὶ νὰ ἐκδικηθῇς!».

Κλαυσ. Χαΐδη

Κι' ὅμως, ἀντὶ νὰ κάμω κακό, ἔκαμα πάλι καλό. Ἀντὶ νὰ ἐκδικηθῶ τὸν Πολύβιο, τοῦ ἔσωσα τὴ ζωή! Ἔτσι ἦρθαν τὰ πράγματα. Ἀλλ' αὐτὴ τὴν ἱστορία θὰ σᾶς τὴ διηγηθῶ μὲ τὴν ἡσυχία μου στὸ ἐρχόμενο.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ

Η ΜΙΡΑΝΤΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Ἐπιτέλους ἡ ἐπιθυμία μου θὰ ἐκπληρωθῇ. Θὰ μὲ πάρῃ ὁ μπαμπᾶς μαζί του στὸ Παρίσι. Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε σοβαρὰ κι' ἔχω μάρτυρες τὴ μαμμὰ καὶ τὸν Πετράκη. Τοῦ Πετράκη τὴ μαρτυρία δὲ θὰ τὴν ἐπικαλεστῶ βέβαια ποτέ, γιατὶ εἶναι τόσο ζηλιάρης, ποὺ μπορεῖ νὰ πῇ πῶς δὲν ἄκουσε τίποτα. Εἶμαι σίγουρη γι' αὐτό.

Μὰ ἔχω κάθε λόγο νὰ πιστέψω τὸ μπαμπᾶ. Ξέρω πόσο μάγαπᾶ, καὶ δὲ θὰ θελήσῃ νὰ μὲ πικράνῃ.

Στὸ Παρίσι! Ἄ, Θεέ μου, τί εὐτυχία! Μακρινὸ ταξίδι μὲ βαπόρι κι' ἔπειτα οἱ διασκεδάσεις καὶ τὰ θαύματα τοῦ Παρισιοῦ. Ὁ μπαμπᾶς πρὶν ἔχει πάει κι' ἄλλες φορὲς καὶ τὸ ξέρει τόσο καλά, θὰ μὲ πάῃ παντοῦ.

Ἔπειτα θἄχω ἐκεῖ καὶ συντροφιὰ τὴ Σουζάννα, τὴ μικρὴ ἀδελφὴ τῆς γκουβερνάντας μου. Τὴν ξέρω ἀπ' τὴ φωτογραφία, ποὺ ἔχει ἡ μαμζὲλ στὴν κάμαρά της: Εἶναι μιὰ γελαστὴ μελαχροινούλα, μ' ὡραῖες μακρυὲς μποϋκλες. Βρίσκω πῶς μοῦ μοιάζει παλύ. Μόνο ποὺ εἶναι ψηλότερή μου, καὶ μὲ περνᾶ δυὸ χρόνια, ὅπως μοῦ εἶπε ἡ μαμζέλ. Μ' αὐτὸ δὲ θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ νὰ γίνουμε δυὸ καλὲς φίλες.

Τὸ ἔχω πεῖ σ' ὅλες τὶς φίλες μου πῶς θὰ πάω στὸ Παρίσι, κι' ὅλες μὲ ζηλεύουν. Τοὺς ὑποσχέθηκα ὅτι θὰ τοὺς στέλνω κάρτες, καὶ στὴν Ἀντωνία — τὴν πιὸ καλή μου φίλη — ὅτι θὰ τῆς φέρω ἕνα μεταξωτὸ σαλάκι.

Μ' αὐτὸς ὁ Πετράκης τί ἐνοχλητικός! Θέλει νἀρθῇ κι' αὐτὸς μαζί μας, καὶ μᾶς κάνει κάθε τόσο σκηνές. Ἐπιτέλους τοῦ ὑποσχέθηκε ὁ μπαμπᾶς ὅτι θὰ τὸν πάρῃ τὴν ἑπομένη χρονιά, καὶ φαίνεται πῶς ἡσύχασε. Μὰ πάντα τὸν φοβᾶμαι.

Ἑτοιμασίες! Ἑτοιμασίες! Μπουγάδα, ψώνια, ἀποχαιρετισμοί... Μὰ τί εὐχάριστο, νὰ ἑτοιμάζεται κανεὶς γιὰ τέτοιο ταξίδι. Εἶμαι τρελλὴ ἀπ' τὴ χαρά μου, καὶ δὲν ξέρω πῶς νὰ δείξω τὴν εὐγνωμοσύνη μου στὸ μπαμπά. Νὰ τί θὰ κάνω: Ὅταν θὰ φτάσουμε στὸ Παρίσι, θὰ πάρω κρυφὰ τὴ Σουζάννα, καὶ θὰ πᾶμε νὰ τοῦ ἀγοράσω ἕνα δῶρο, ἀπὸ τὰ λεφτὰ ποὺ ἔχω στὸν κουμπαρά μου. Μιὰ γραβάτα αἴφνης, ἢ ἕνα μπαστούνι. Ναί, ἕνα ὄμορφο μπαστούνι. Καλὰ τὸ σκέφτηκα. Ἄκουσα κάποτε νὰ λέῃ πῶς τοῦ χρειάζεται ἕνα μπαστούνι, γιατὶ καταλαβαίνει ὅτι ἀρχίζει νὰ γερνᾷ.

Τώρα ὅλα εἶναι ἕτοιμα. Φεύγουμε αὔριο τὸ μεσημέρι. Στὸ διάδρομο μᾶς περιμένουν οἱ βαλίτσες: Δυὸ τοῦ μπαμπᾶ καὶ μιὰ δική μου.

Πέφτω στὸ κρεβάτι καὶ κλείνω τὰ μάτια μου. Μὰ ποῦ νὰ κοιμηθῶ! Ἡ καρδιά μου χτυπᾶ ὁλοένα χαρούμενα, καὶ στὸ μυαλό μου, στριφογυρίζουν χίλιες δυὸ σκέψεις. Ἀνάβω τὸ ἠλεκτρικὸ καὶ πέρνω ἀπ' τὸ τραπέζι τὸ μεγάλο λεύκωμα μὲ τὶς εἰκόνες τοῦ Παρισιοῦ. Μοῦ τὄχει φέρει ὁ μπαμπᾶς. Νὰ ὁ πύργος τοῦ Ἀΐφφελ, στὸ πρῶτο πρῶτο φύλλο. Ἡ Ὄπερα, τὰ Ἠλύσια, τὸ δάσος τῆς Βουλώνης... Σὲ λίγες μέρες θὰ τὰ ἰδῶ ὅλ' αὐτὰ στὴν πραγματικότητα. Μὰ τί ἀφηρημάδα, Θέ μου! Ξέχασα νὰ πάρω τὴ φωτογραφική μου μηχανή. Καὶ θὰ εἶναι τόσο ἀπαραίτητη ἐκεῖ! Σηκώνομαι, ἀνοίγω τὸ μικρό μου, μπαοῦλο καὶ τὴ βγάζω. Εἶμαι ἄξια νὰ βγῶ τώρα στὸ διάδρομο γιὰ νὰ τὴ βάλω μέσα στὴ βαλίτσα μου. Μὰ συλλογιέμαι πῶς θὰ τοὺς ξυπνίσω μὲ τὸ θόρυβο ποὺ θὰ κάνω καὶ τὸ ἀναβάλλω γι' αὔριο. Τὴν ἀφίνω μόνο πάνω στὸ κομοδίνο γιὰ νὰ μὴν τὴ ξεχάσω.

Τὸ αὐτοκίνητο μᾶς περιμένει κάτω. Ἡ μαμμὰ κι' ὁ Πετράκης θὰ μᾶς συνοδεύσουν ὡς τὸ βαπόρι. Φιλῶ τὴ γκουβερνάντα μου, κι' ἀποχαιρετῶ τὴ Μαρία καὶ τὴν κυρὰ-Ἀντιγόνη — τὴν ὑπηρέτριά μας καὶ τὴ μαγείρισσα.

Βρισκόμαστε στὴ μέση τοῦ δρόμου, ὅταν σπάζει τὸ ἕνα λάστιχο τοῦ αὐτοκινήτου. Τί ἀτυχία! Εἶναι ἡ ὥρα ἑντεκάμισυ καὶ στὶς δώδεκα ἀκριβῶς φεύγει τὸ βαπόρι. Γίνομαι τόσο νευρική! Εὐτυχῶς περνᾶ ἕν' ἄλλο αὐτοκίνητο καὶ μᾶς πέρνει.

Τώρα εἴμαστε στὸ κατάστρωμα τῆς «Διάνας» κι' ἀποχαιρετοῦμε μὲ τὰ μαντήλια τὴ μαμμὰ καὶ τὸν Πετράκη, ποὺ μᾶς ἀποχαιρετοῦνε κι' αὐτοὶ ἀπ' τὴν προκυμαία. Θὰ ἤθελα νἀβλεπα αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸν Πετράκη. Θὰ εἶναι δίχως ἄλλο δακρυσμένος.

Ἔχω δίπλα μου τὸ μπαμπά, ποὺ φορεῖ ἕνα ταξιδιωτικὸ κοῦκο. Πόσο ἀλλοιώτικος φαίνεται. Ταξιδεύουμε τώρα δυὸ μέρες. Εἶμαι εὐτυχισμένη.

Ἡ «Διάνα» σχίζει τὰ γαλανὰ νερά. Ὁ ἥλιος λάμπει παντοῦ, κι' οἱ γλάροι πετοῦν πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας. Καθόμαστε μὲ τὸ μπαμπὰ σὲ δυὸ σαΐζ-λόγκ, στὸ κατάστρωμα, κάτω ἀπὸ μιὰ τέντα. Ὁ μπαμπᾶς διαβάζει ἕνα βιβλίο, κι' ἐγὼ κοιτάζω ὁλοένα τὴ θάλασσα. Ἡ αὔρα παιχνιδίζει μὲ τὰ μαλλιά μου, καὶ μοῦ χαϊδεύει τὸ πρόσωπο.

Ἡ μαμμὰ μοῦ ἔχει δώσει γιὰ τὰ μαλλιά μου ἕνα φιλέ, μὰ μένα μ' ἀρέσει νὰ τἄχω ἔτσι ἐλεύθερα. Νὰ μοῦ τἀνακατώνει ὁ ἀέρας — κι' ἂς λέει ὁ μπαμπᾶς, γιὰ νὰ μὲ πειράζει, πῶς μοιάζω ἔτσι μ' ἀγριοκάτσικο.

Εἶμαι βυθισμένη σὲ σκέψεις. Θυμᾶμαι τὸ σπίτι μας, τὴ μαμμά, τὸν καϊμένο τὸν Πετράκη, τὴ γκουβερνάντα μου, τὶς φίλες μου... Τώρα ποὺ εἶμαι μακριά τους, καταλαβαίνω πόσο τοὺς ἀγαπῶ. Μιὰ γλυκειὰ νοσταλγία, μὲ κυριεύει, μὰ γρήγορα οἱ σκέψεις μου ἀλλάζουν κατεύθυνση: Τὸ Παρίσι, ἡ Σουζάννα, οἱ διασκεδάσεις ποὺ μὲ περιμένουν.

Καμμιὰ γνωριμία ὡς τὴν ὥρα στὸ βαπόρι. Μὰ δὲν ταξιδεύει μαζί μας καὶ κανένα παιδὶ τῆς ἡλικίας μου. Ἕνα ξανθὸ ἀγοράκι εἶναι τόσο μικρό, ποὺ κάθεται πέντα κοντὰ στὴ μαμμὰ του καὶ τὴ ρωτᾶ γιὰ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τἄλλο. Εἶν' ἀκόμη καὶ μιὰ ντεμουαζέλλα: ἕνα χλωμὸ κορίτσι, μ' ἕνα φιλὲ περασμένο προσεχτικὰ στὰ μαλλιά, γιὰ νὰ μὴ τῆς χαλάσῃ ὁ ἀέρας τὴ χωρίστρα. Μ' αὐτὴ εἶναι πολὺ σοβαρή. Σπάνια τὴ βλέπω στὸ κατάστρωμα.

Ὁ μπαμπάς, ὅταν δὲν διαβάζει, εἶναι ἕνας καλὸς σύντροφος. Ξέρει ἕνα σωρὸ

ἱστορίες, κι' εἶναι πάντα πρόθυμος νὰ μοῦ τὶς διηγιέται.

Οἱ περισσότεροι συνταξιδιῶτές μας εἶναι γυναῖκες. Φαίνεται νὰ εἶναι μοδίστες, ποὺ πηγαίνουν στὸ Παρίσι νὰ φέρουν τὶς νέες μόδες. Ἄκούω νὰ μιλᾶνε ὅλο γιὰ φορέματα καὶ καπέλλα.

Εἶναι ἡ τελευταία νύχτα ποὺ περνᾶμε στὸ βαπόρι. Εἶμαι στὴν κοκέτα μου ἄγρυπνη — ὅπως τὴν τελευταία κείνη νύχτα, ποὺ πέρασα στὸ σπίτι. Μὰ τί παθαίνω ἐγώ, ὅταν πρόκειται νὰ πάω σ' ἕνα καινούργιο μέρος; Δὲν μπορῶ νὰ ἡσυχάσω ὡς ποὺ φτάσω σ' αὐτό.

Ἀκούω τὸ πάφλασμα τῆς θάλασσας καὶ τὸ ἐλαφρὸ ροχάλητὸ τοῦ μπαμπᾶ, ποὺ κοιμᾶται στὴν κοκέτα ποῦναι πάνω ἀπ' τὴ δική μου. Εἶμαι κουρασμένη ἀπ' τὴν ἀγρυπνία καὶ τὸ λίκνισμα τοῦ βαποριοῦ μοῦ φέρνει σιγὰ-σιγὰ τὸν ὕπνο. Μὰ νά, ἀκούω ἕνα χτύπημα στὴν πόρτα. Κάποιος εἶναι ἀπέξω καὶ χτυπᾶ. Φοβᾶμαι. Δεύτερο χτύπημα, πιὸ δυνατό, μὲ κάνει νὰ ξυπνίσω μὲ μιὰ φωνὴ τὸ μπαμπά. Κατεβαίνει ἀπ' τὴν κοκέτα του κι' ἀνοίγει. Εἶναι ὁ πλοίαρχος. Ξέρει πῶς εἶναι ὁ μπαμπᾶς γιατρὸς καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν συνοδεύσει ὡς τὴν καμπίνα τῆς ἀνιψιᾶς του. Εἶναι τὸ χλωμὸ καὶ σοβαρὸ κεῖνο κορίτσι, ποὺ ἔβλεπα νὰ συργιανίζει μοναχὸ στὸ κατάστρωμα. Τὴν ἔπιασε ξαφνικὰ ἕνας δυνατὸς πόνος, καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ἡσυχάσῃ. Περνᾶ ὁ μπαμπᾶς τὸ σακκάκι του πάνω ἀπ' τὶς πυτζάμες, καὶ τὸν ἀκολουθεῖ. Σὲ λίγο γυρίζει. Μοῦ λέει πῶς εἶναι σκωληκοειδίτης καὶ πρέπει νὰ τῆς κάνῃ ἀμέσως ἐγχείριση. Τρομάζω. Ἀνοίγει τὴ βαλίτσα του καὶ πέρνει τὴ κασετίνα μὲ τὰ χειρουργικά του ἐργαλεῖα. Ἄ, Θέ μου, πόσο τὸ λυπᾶμαι τὸ καϊμένο τὸ κορίτσι!

Μὰ ἔχω ἐμπιστοσύνη στὴ χειρουργικὴ τοῦ μπαμπᾶ. Θὰ τὴν κάνῃ καλὰ καὶ τὸ πρωΐ θὰ πάω νὰ τῆς κρατήσω συντροφιά.

... Εἶμαι στὴν καμπίνα τῆς Ἀλίκης — τῆς καινούργιας μου φίλης. Πόσο πιὸ χλωμὴ εἶναι τώρα, ἔπειτα ἀπ' τὴν ἐγχείρηση! Ὑπόφερε πολύ.

Πάλι καλὰ ὅμως, ποὺ ἔτυχε νἄναι ὁ μπαμπάς μου γιατρός.

Ἂν δὲν τῆς ἔκαναν ἀμέσως τὴν ἐγχείρηση, θὰ ἐκινδύνευε ἡ ζωή της.

Φαίνεται καλὸ κορίτσι. Γίναμε κιάλας φιλενάδες.

Ἔρχεται ὁ μπαμπάς, γελαστός. Καθησυχάζει τὴν ἄρρωστη καὶ μοῦ λέει νὰ πάω νὰ ἑτοιμάσω τὴ βαλίτσα μου, γιατὶ μπαίνουμε στὸ λιμάνι τῆς Μασσαλίας. Φιλῶ τὰ χλωμὰ μάγουλα τῆς Ἀλίκης. Τῆς εὔχομαι περαστικὰ καὶ τῆς ὑπόσχομαι πῶς θὰ τὴ θυμᾶμαι.

Τώρα ταξιδεύουμε μὲ τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι. Στὴ Μασσαλία δὲ μείναμε παρὰ μιὰν ὥρα. Κάναμε μὲ ταὐτοκίνητο ἕνα γῦρο στὴν πόλη.

Ἐπιτέλους πλησιάζουμε. Πῶς χτυπᾶ ἡ καρδιά μου; Λὲς θὰ σπάσῃ. Ὁ μπαμπᾶς καταλαβαίνει τὴν ἀγωνία μου, καὶ μοῦ χαμογελᾶ. Φαίνεται κι' αὐτὸς εὐχαριστημένος, ποὺ θὰ ξαναϊδῇ τὸ Παρίσι.

Ἔρχεται ἕνας σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος καὶ μᾶς πέρνει τὰ εἰσιτήρια. Μπαίνουμε στὸ σταθμό. Δίνουμε τὶς βαλίτσες μας σ' ἕναν ἀχθοφόρο καὶ κατεβαίνουμε.

Θέ μου! Τί κόσμος, πόση κίνηση! Τί ἀπέραντος σταθμός. Τραῖνα πηγαινοέρχονται καὶ διασταυρώνουνται. Ἔχω ζαλιστεῖ καὶ κρατῶ τὸ χέρι τοῦ μπαμπᾶ. Βγαίνουμε. Ἐπιτέλους θὰ ἡσυχάσουμε. Μὰ κι' ἔξω τὰ ἴδια. Ὁ ἴδιος κόσμος, ἡ ἴδια κίνηση. Ἑκατοντάδες αὐτοκίνητα περιμένουν στὴ σειρά. Μπαίνουμε σ' ἕνα. Ἀκούω τὸ μπαμπὰ νὰ λέῃ στὸ σωφὲρ τὄνομα κάποιου ξενοδοχείου καὶ τὴν ὁδὸ ποὺ εἶναι. Μὰ τί ἀργὰ ποὺ πηγαίνει, αὐτὸ ταύτοκίνητο. Ἑκατοντάδες ἄλλα προπορεύουνται καὶ μᾶς ἀκολουθοῦν. Σταματᾶμε μπροστὰ σ' ἕνα πόλισμαν. Πρέπει νὰ περιμένουμε νέο σημεῖο γιὰ νὰ ξεκινήσουμε πάλι.

Βγάζω, περίεργη, τὸ κεφάλι μου ἀπ' τὸ παραθυράκι καὶ κοιτάζω ἔξω: Πολύχρωμες φωτεινὲς ρεκλάμες κι' ἐπιγραφὲς ἀναβοσβύνουν. Σειρὲς ἀπὸ μεγάλα φωτεινὰ γράμματα φεύγουνε, κι' ἔρχονται ἄλλες στὴ στιγμή. Θέ μου, πόσα φῶτα! Θέλω νὰ ἰδῶ τὸν πύργο τοῦ Ἀΐφφελ ἠλεκτροφωτισμένο, μὰ μοῦ λέει ὁ μπαμπᾶς πῶς βρισκόμαστε πολὺ μακριὰ του. Θὰ τὸν ἰδοῦμε τἄλλο βράδυ.

... Τὸ ξενοδοχεῖο μας εἶναι ἕνα ἀπέραντο κτίριο, μ' ὀχτὼ πατώματα. Κι' ἐδῶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἡσυχάσῃ. Κουδούνια χτυποῦν ὁλοένα, ἀσανσὲρ ἀνεβοκατεβαίνουν, καμαριέρες πηγαινερχονται στοὺς διαδρόμους. Πῶς θὰ συνηθίσω μέσα σ' αὐτὸ τὸν ἀδιάκοπο θόρυβο!

Ὁ μπαμπᾶς εἶναι γνωστὸς στὸ διευθυντὴ καὶ στοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ξενοδοχείου, καὶ πιάνει μαζί τους κουβέντα. Μὰ ἐγὼ εἶμαι τόσο μοναχή. Βιάζομαι ν' ἀνταμώσω τὴ Σουζάννα.

Σηκώνομαι πολὺ πρωΐ. Ὁ μπαμπᾶς ἀπορεῖ πῶς τὰ κατάφερα. Μὲ ρωτᾶ ποῦ θέλω νὰ πρωτοπᾶμε. Δὲν ξέρω τί νὰ διαλέξω γιὰ τὴν πρώτη μας ἐπίσκεψη στὸ Παρίσι. Ἂς πᾶμε στὸν πύργο τοῦ Ἀΐφφελ. Ἀπὸ κεῖ πάνω θ' ἀγναντέψουμε ὅλο τὸ Παρίσι. Ὁ μπαμπᾶς μὲ πειράζει: τί μανία ἔχω μὲ τὰ ὕψη. Βρισκόμαστε στὸ ἕβδομο πάτωμα τοῦ ξενοδοχείου, γιατὶ τὸ ζήτησα ἐγώ.

Κατεβαίνουμε στὸ μετρό. Ἕνα σωρὸ κόσμος πηγαινοέρχεται μέσ' στὶς ὑπόγειες στοές. Ἔπειτα πέρνουμε τὸ τράμ, ποὺ μᾶς κατεβάζει κάτω ἀπ' τὸν πύργο. Μὰ τώρα ἐγὼ φοβᾶμαι ν' ἀνέβω κεῖ πάνω. Εἶναι τόσο ψηλά! Ἐπιτέλους ἀνεβαίνουμε, ἀλλάζοντας ὁλοένα ἀσανσέρ. Τί ἴλιγγος! Ἔχουμε κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας ὅλο τὸ Παρίσι. Κι' εἶναι μιὰ μέρα τόσο ὡραία! Ἀπὸ τὶς λίγες φωτεινὲς φθινοπωρινὲς μέρες — ὅπως μοῦ λέει ὁ μπαμπάς, ποὺ τὸ ξέρει καλὰ τὸ Παρίσι. Σὰν ἕνας τεράστιος καθρέφτης ἀστράφτουν τὰ νερὰ τοῦ Σηκουάνα, κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο.

Μέσα στὸ μπὰρ τοῦ πύργου γράφω κάρτες στὴ μαμμά, στὸν Πετράκη, στὴν γκουβερνάντα μου, στὶς φίλες μου. Πόσο θὰ μὲ ζηλεύουν ὅταν θὰ τὶς λάβουν.

Κατεβαίνουμε. Θὰ πᾶμε τώρα στὸ σπίτι τῆς Σουζάννας. Εἶναι ἕνα μικρὸ διαμέρισμα σὲ μιὰ πολυκατοικία μὲ ψηλὲς καμινάδες.

Μπαίνουμε ἀπ' τὸν κῆπο. Μᾶς περιμένουν. Τοὺς εἶχε γράψει ἡ μαμζέλ. Ἡ Σουζάννα εἶναι ὅπως τὴ φαντοζόμουνα. Μιὰ γλυκειά, χαριτωμένη κοπέλλα, ποὺ τὴν ἀγάπησα ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή.

Κάθεται μὲ τὴ μαμμά της, καὶ τὸ Μάριο — τὸ μικρό της ἀδελφὸ — στὴν ἡλικία τοῦ Πετράκη. Ἂν ἐρχόταν μαζί μας, θὰ εἶχε κι' αὐτὸς ἕνα φίλο.

Ἡ Σουζάννα εἶναι δακτυλογράφος σ' ἕνα μεγάλο ἐμπορικὸ κατάστημα.

Τῆς εἶχε γράψει ἀπὸ καιρὸ ἡ μαμζέλ, ὅτι πρόκειται νὰ πᾶμε στὸ Παρίσι καὶ δὲν εἶχε ζητήσει τὴ συνηθισμένη της ἄδεια τὸ καλοκαίρι. Τὴν πῆρε τώρα, γιὰ νἄναι ἐλεύθερη νὰ μοῦ κάνῃ συντροφιά. Ἡ καλή μου ἡ Σουζάννα! Πῶς νὰ τὴν εὐχαριστήσω;

Μὲ κρατᾶνε τὸ μεσημέρι στὸ σπίτι. Θέλουν νὰ μὲ κρατήσουν κοντά τους ὅσο καιρὸ μείνουμε στὸ Παρίσι. Μὰ δὲ μπορῶ ν' ἀφίσω τὸ μπαμπὰ μοναχό. Μ' ἀφίνει καὶ φεύγει γιὰ τὶς δουλειές του. Δίνουμε ραντεβού: Θὰ συναντηθοῦμε τὸ βράδυ, στὶς ὀχτώ, σ' ἕνα μεγάλο ζαχαροπλαστεῖο.

Ὅλη μέρα γυρίζω μὲ τὴ Σουζάννα καὶ τὴ μαμμά της. Τὶς περισσότερες φορὲς μᾶς συνοδεύει κι' ὁ Μάριος, ποὺ εἶναι ἕνα εὐγενικὸ κι' ὑπάκουο παιδί. Μὰ κι' ἀπ' τὸ μπαμπὰ δὲν ἔχω παράπονο. Ὅταν εἶναι εὔκαιρος μὲ συνοδεύει.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΞΗΜΕΡΩΝΕΙ

Μακριά, στὰ κορφοβούνια τῆς Ἀνατολῆς,
Ἀλίκη τὰ τριαντάφυλλα πλημμύρα.
Ψηλὰ θαμπώνουν τάστεράκια τῆς αὐγῆς,
Νεύνεται ἡ λίμνη ἡ γαλανὴ πορφύρα.

Κράζουν συνεριστὰ μὲ βιάση οἱ πετεινοί.
Στὶς φυλλωσιὲς λαλοῦνε τὰ πουλάκια,
Ἄκου κουδούνια! ἄκου φλογέρα! ἄκου [φωνή!
Νά! οἱ προβατίνες, νὰ τὰ τρελὰ ἀρνάκια!

Γελᾶνε τώρα κι' οἱ κορφοῦλες τοῦ βουνοῦ,
Ποὺ ἀπ' τὸν μπονέντη τὸ χωριὸ ἀπαγγιά[ζει,
Νὰ ὁ λαμπρὸς ἥλιος! πρόβαλε, ἔλαμψε [παντοῦ,
ὡς στὰ διαμάντια πόσπειρε τἀγιάζι.

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΥΤΥΧΙΑ Σ' ΕΝΑ ΚΛΑΡΙ

Θὰ σᾶς πῶ μιὰν ἱστορία, νὰ ἰδῆτε τί παράξενα ποὺ εἶναι τῆς τύχης τὰ παιχνίδια.

Ὅλοι ξέρουμε τὴν εὐτυχία. Ἄλλοι τὴ βλέπουν καθεμέρα, σὰ νὰ παρακολουθοῦσε τὰ βήματά τους, ἄλλοι τὴν ἀγναντεύουν κάπου-κάπου. Μερικοὶ τὴ μισοδιακρίνουν μιὰ καὶ μόνη μέρα στὴ ζωή τους. Τέλος κανεὶς δὲν μένει ποὺ νὰ μὴν κάνει τὴ γνωριμία της.

Ἴσως δὲν τὸ ξέρετε, ὡστόσο εἶναι ἀληθινό, πὼς ὁ καλὸς Θεός, σὲ κάθε παιδάκι ποὺ θὰ γεννηθῆ, κάνει κι' ἀπὸ ἕνα δῶρο. Δὲν τ' ἀφίνει πάνω στὴν κούνια του, ἀλλὰ σ' ἕνα κρυφὸ μέρος, ὅπου κανεὶς δὲν σκέπτεται νὰ ψάξῃ. Κι' ἔτσι, ἅμα τὸ ἀνακαλύψουν, δοκιμάζουν εὐχάριστη ἔκπληξη.

Τὸ δῶρο αὐτό, λόγου χάρη, μπορεῖ νὰ βρίσκεται μέσα σ' ἕνα μῆλο. Ἔτσι ἔγινε μὲ τὸ δῶρο τοῦ περιφήμου Νεύτωνος. Εἶδ' ἕνα μῆλο νὰ πέφτῃ στὴ γῆ — κι' ἔκαμε τὴν τύχη του. Ἂν δὲν ξέρετε αὐτὴ τὴν ἱστορία, ρωτῆστε κανέναν γραμματισμένο νὰ σᾶς τὴν πῇ. Ἐγὼ δὲν ἀδειάζω, γιατὶ θέλω τώρα νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία ἑνὸς ἀχλαδιοῦ.

Ἦταν μιὰ φορὰ ἕνας καλὸς ἄνθρωπος, ποὺ εἶχε γεννηθεῖ φτωχός. Μ' ὅλους τοὺς κόπους του, ἔμενε πάντα φτωχός. Τὸ ἐπάγγελμά του ἦταν νὰ φτιάνῃ χέρια γιὰ ὀμπρέλλες. Παντρεύτηκε, ἡ γυναίκα του ἦταν πολὺ ἐργατική. Ὅλα ὅμως, ὅσα κέρδιζαν κι' οἱ δυό τους, ἴσα ποὺ ἔφταναν γιὰ τὸ καθημερινὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν τους.

— Ποτέ μου δὲ θἄχω τύχη, ἔλεγε.

Κι' εἶχε πάρει ὁ κακομοίρης τὴν ἀπόφασή του καὶ δὲν μεμψιμοιροῦσε ὅπως τόσοι ἄλλοι.

Σᾶς λέω ἱστορία ἀληθινὴ καὶ μάλιστα θὰ μποροῦσα ν' ἀναφέρω καὶ τὄνομα καὶ τὴ χώρα. Μ' αὐτὸ δὲν θὰ χρησίμευε σὲ τίποτα.

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος εἶχ' ἕναν κηπαράκο μὲ ἀγριοκερασιές, ὅπου τὰ σπουργίτια σκάλωναν κι' ἔτρωγαν τοὺς ξένους καρπούς. Εἶχε καὶ μιὰ ὡραία ἀχλαδιά, ποὺ ὅμως ἦταν ἄγονη καὶ ποτὲ δὲν εἶχε βγάλει ἀχλάδια. Μόνο γιὰ ἴσκιο τὴν εἶχαν. Ἀκοῦστε ὅμως τὰ παρακάτω.

Μιὰ νύχτα, χάλασε ὁ κόσμος ἀπ' τὴν κακοκαιρία. Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ ἐφημερίδες ἔγραφαν ὅτι τὸ μεγάλο λεωφορεῖο τὄχε ἀναποδογυρίσει ὁ ἄνεμος καὶ τὸ πέταξε σὰν τόπι σ' ἕνα λάκκο. Ὥστε μὴ σᾶς φανῇ παράξενο, ἂν σᾶς πῶ πὼς ἔκοψ' ἕνα μεγάλο κλαρὶ ἀπὸ τὴν ἀχλαδιά.

Ὁ καλὸς τεχνίτης τὸ πῆρε, καὶ γιὰ γοῦστο τὸ πέρασε στὸν τόρνο κι' ἔφτιασε ἕνα μεγάλο ἀχλάδι, κι' ὕστερα ἄλλα μικρότερα, ποὺ μοιαζαν μὲ ἀχλάδια ποὺ θὰ φυτρώνουν ἴσως στὴ χώρα τῶν Λιλιπούτ. Τἄδωσε στὰ παιδιά του νὰ παίζουν κι' εἶπε:

— Πάρτε τα. Γιὰ νὰ μὴ λέμε ὅλη τὴν ὥρα πὼς ἡ ἀχλαδιὰ δὲν κάνει ἀχλάδια.

Δὲν σᾶς εἶπα ὅτι στὴ χώρα ἐκείνη ἔβρεχε συχνότατα. Γι' αὐτὸ κι' οἱ ὀμπρέλλες εἶχαν ξόδεψη πολλή, κι' ὁ καλός μας νοικοκύρης τἄφερνε βόλτα. Στὸ σπίτι εἶχαν μιὰ ὀμπρέλλα, μιὰ καὶ μόνη, ἀλλὰ μεγάλη ὀμπρέλλα, οἰκογενειακή. Ἦταν μπαλωμένη ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ πολλὲς φορὲς στὴ ζωή της ὁ ἄνεμος τὴν εἶχε ἀναποδογυρίσει. Καὶ τὸ χερούλι της ἦταν βλαμμένο, μὰ ὁ καλός μας τεχνίτης εὔκολα τὄχε διορθώσει. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν στενοχωροῦσε καὶ τὸν θύμωνε ἦταν ποὺ ὁ κρίκος, ποὺ σφιγγε τὸ πανὶ ὅταν δὲν ἔβρεχε, δὲν ἔπιανε καλά.

«Εἶχ' ἕναν κηπαράκο μὲ ἀγριοκερασιές . . .» (Σελ. 270, στ. α'.)

Ἔσπαζε κάθε τόσο καὶ τιναζόταν πέρα.

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἔγινε αὐτό, ὁ ἄνθρωπός μας ἔψαξε στὸ πάτωμα νὰ βρῇ τὸ κουμπί, ἀλλὰ δὲν βρῆκε παρὰ μόνο ἕνα ἀπὸ τὰ μικροσκοπικὰ ξύλινα ἀχλαδάκια, ποὺ τὰ παιδιά του τὄχαν χάσει.

— Στάσου, εἶπε, μ' αὐτὸ θὰ τὴ διορθώσω καλύτερα.

Τρύπησε τὸ ἀχλαδάκι, πέρασε μέσα ἕνα κορδόνι, τὄδεσε στὸν κρίκο ποὺ εἶχε σπάσει καί, μὰ τὴν ἀλήθεια, τὸ ὕφασμα τῆς ὀμπρέλλας ἦταν σφιγμένο τώρα πολὺ καλύτερα ἀπὸ πρίν.

Ἀργότερα, ὅταν ἔστειλε σ' ἕναν ἔμπορο χερούλια γιὰ ὀμπρέλλες, πρόσθεσε κι' ἀπὸ ἕνα ἀχλαδάκι μὲ κορδονάκι γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Στὴν πόλη δὲν τὰ πρόσεξαν, οὔτε καὶ θέλησαν νὰ τὰ μεταχειρισθοῦν. Μὰ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἔφτασε στὴν Ἀμερική κι' ἐκεῖ κατάλαβαν πὼς ἦταν ἔξυπνη ἐπινόηση, κι' ἔγραψαν στὸν ἔμπορο νὰ τοὺς στέλνῃ στὸ ἑξῆς ὀμπρέλλες μὲ τέτοια ἀχλαδάκια.

Τότε πιὰ ἔπεσε δουλειὰ μὲ τὸ καντάρι στὸν καλό μας τὸν τεχνίτη. Χιλιάδες καὶ χιλιάδες ἔφτιασε τὰ ξύλινα ἀχλαδάκια. Ὁ κόσμος τώρα τὰ ζητοῦσε — ἀφοῦ εἶδε πὼς τὰ ζητοῦσαν κι' ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Σελλίνια καὶ σκούδα σωρεύτηκαν στὸ πουγγί του κι' ἔκαμε μεγάλο ἐργαστήριο, μὲ συντρόφους καὶ μαθητευόμενους, κι' ὅλοι, ἀπ' τὸν πρῶτο ὡς τὸν τελευταῖο, ἔφτιαναν ξύλινα ἀχλαδάκια. Κι' ὅταν ἔγινε πλούσιος, ἔλεγε γελώντας:

— Ἡ εὐτυχία μου ἦταν κρυμμένη σ' ἕνα κλαρί.

Αὐτὸ λέω κι' ἐγώ, ποὺ σᾶς διηγοῦμαι αὐτὴ τὴν ἱστορία.

Ἴσως δὲν ξέρετε ὅτι σ' ἐμᾶς ἐδῶ, στὴ Δανία, ὑπάρχει ἕνα ρητὸ ποὺ λέει: Ὅταν βρῇς ἕνα κλαρὶ μὲ ἄσπρη φλούδα, πάρ' το στὸ στόμα σου καὶ θὰ γίνῃς ἀόρατος.

Βρῆκα, λοιπόν, ἕνα τέτοιο κλαρί, καὶ ὅταν ὁ μπαμπᾶς ἢ ἡ μαμμὰ ἢ ἡ μεγάλη ἀδελφὴ διαβάζουν στὰ παιδάκια τὶς ἱστορίες μου, πηγαίνω κι' ἐγὼ κοντὰ χωρὶς νὰ μὲ βλέπουν. Στέκω ἐκεῖ ἀόρατος, μὲ τὸ μαγεμμένο κλαρὶ στὸ στόμα, κι' ὅταν βλέπω πὼς τ' ἀγαπημένα μου παιδάκια διασκεδάζουν ἀκούγοντας τὶς ἱστορίες μου καὶ τὰ μάτια τους ζωηρεύουν κι' ἡ καρδιά τους συγκινεῖται, εἶμαι τότε εὐχαριστημένος καὶ λέω:

— Κι' ἐμένα ἡ εὐτυχία μου εἶναι μέσα σ' ἕνα κλαρί!

(Ἔντερσεν) Δ. Μ. Σ.

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΔΥΟ ΕΞΥΠΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στὴ Γαλλία, μιὰ φορά, συζητοῦσαν ἂν ἔπρεπε ἢ ὄχι νὰ καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινή. Οἱ ἐφημερίδες ρωτοῦσαν τοὺς διανοουμένους καὶ δημοσίευαν τὴ γνώμη τους, γραπτὴ ἢ προφορική. Ὅλοι, ἐννοεῖται, ἀπαντοῦσαν σοβαρά. Μόνον ἕνας γνωστὸς εὐθυμογράφος ἀπάντησε παιχνιδιάρικα:

— Μάλιστα, εἶπε, συμφωνῶ πληρέστατα νὰ καταργηθῇ ἡ θανατικὴ ποινή. Ἀλλὰ ὁπὸ τὸν ὅρο, νὰ κάμουν τὴν ἀρχὴ οἱ κύριοι δολοφόνοι.

* * *

Ὁ ἴδιος εὐθυμογράφος, μιὰν ἄλλη φορά, ποὺ συζητοῦσαν ἂν τὸ κάπνισμα προάγῃ ἢ ὄχι τὸ ἔγκλημα, ἀποκρίθηκε:

— Γιατρὸς δὲν εἶμαι καὶ δὲν ξέρω. Ἀλλὰ τί νὰ σᾶς πῶ! Πολλὲς φορὲς τὴ νύχτα, ὅταν περνῶ ἔρημο δρόμο, καὶ βλέπω ἀπὸ μακριὰ καμμιὰ σκιὰ ἀνθρώπου, ἀνησυχῶ: «Μὴν εἶναι φονιάς;» Ἡσυχάζω ὅμως, ἅμα ἰδῶ αὐτὴ τὴ σκιὰ νὰ καπνίζῃ. «Δὲν μπορεῖ, λέγω, παρὰ νὰ εἶναι καλὸς ἄνθρωπος. Οἱ κακοῦργοι δὲν κρατοῦν ἀναμμένο τσιγάρο, ποὺ θὰ τοὺς πρόδιδε μὲ τὴ λάμψη του ἀπὸ μακριά.»

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ Νανέττα, δίχως ν' ἀπαντήσῃ, γύρισε τὸ πρόσωπό της πρὸς τὸν τοῖχο.

— Δὲν πεινᾶς; Τόσο τὸ χειρότερο γιὰ σένα. Δὲ θὰ σὲ βάλω μὲ τὴ βία νὰ φᾶς, γιατὶ ἐγὼ εἶμαι καλὸς κι' ἂς λένε ὅ,τι θέλουν.

Καὶ δίχως νὰ ἐπιμένῃ καὶ νὰ περιμένῃ περισσότερο, βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν κάμαρα κλειδώνοντας τὴν πόρτα, καὶ κάθησε στὸ τραπέζι ἀπ' ὅπου σὲ λίγο ἀκούστηκε ὁ κρότος τῶν κουταλιῶν καὶ τῶν πιάτων.

— Λαμπρά, σκέφθηκε ἡ Νανέττα. Τώρα θὰ εἶμαι ἡσυχη ὁλόκληρη τὴ νύχτα!

Κι' ἡ χαρά της ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη, ὅταν συλλογίσθηκε, ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὰ σχέδια τοῦ κόμη θὰ εἶχαν ἐκτελεσθεῖ, καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα, ἀφοῦ ἡ δραπέτευση τοῦ μικροῦ Δελφίνου θὰ γινόταν γνωστὴ μόλις τὸ ἑπόμενο πρωΐ.

— Ὡς τότε θὰ βρίσκονται πιὰ μακριὰ καὶ τρέχα πιάσ' τους! σκέφθηκε καταχαρούμενη.

Ἡσυχασμένη πιά, ἡ Νανέττα ἀποφάσισε νὰ κοιμηθῇ. Μὰ οἱ συγκινήσεις καὶ οἱ κόποι τῆς ἡμέρας ἐκείνης τὴν εἶχαν τόσο ταράξει, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ βρῇ τὸν ὕπνο. Ἔπειτα καὶ τὸ κρεβάτι, ὅπου ἦταν ξαπλωμένη ἦταν ἀπαίσιο. Μὲ δυσκολία μποροῦσε ν' ἀναπνεύσῃ στὴν κάμαρα ἐκείνη ποὺ μύριζε κλεισούρα, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα πεινοῦσε, πεινοῦσε φοβερά, γιατὶ δὲν εἶχε βάλει τίποτε στὸ στόμα της, ἀπὸ τὸ λιτότατο πρόγευμα ποὺ εἶχε κάνει κατὰ τὶς δέκα τὸ πρωΐ στὸ μαγαζί.

Ὡστόσο ἡ ἐξακολουθητικὴ ἀκινησία της καὶ ἡ προσήλωση τῶν ματιῶν της σ' ἕνα ὁρισμένο σημεῖο τῆς κάμαρας, τὴν ἔκαναν στὸ τέλος νὰ πέσῃ σ' ἕνα εἶδος νάρκης.

Εἶχε τὰ μάτια της κλειστά, καὶ ὅποιος τὴν ἔβλεπε, θὰ ἔλεγε πὼς κοιμᾶται, μὰ τὸ μικρὸ μυαλό της δὲν ἔπαψε νὰ δουλεύῃ. Οἱ σκέψεις της γύριζαν πάντοτε γύρω ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο: Τὸν κόμη καὶ τὸν Δελφῖνο.

Στὸ τέλος, ἀποκαμωμένη πιὰ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ἀποκοιμηθῇ, ἀποφάσισε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια της, ὅταν ἄκουσε τὸ ρολόϊ τῆς φυλακῆς νὰ χτυπάῃ ἀργὰ καὶ πένθιμα ἕνδεκα.

Ἕνδεκα ἡ ὥρα! Τὸ κοριτσάκι μέτρησε στὰ δάχτυλα του, καὶ λογάριασε πὼς ἔπρεπε νὰ περάσουν ὀχτὼ ὧρες ἀκόμη ὡς νὰ ξημερώσῃ.

Τότε ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ γύρω της, προσπαθώντας νὰ ἀπασχολήσῃ τὸ πνεῦμα της. Περιεργαζόταν τὴν κάμαρα ὅπου βρισκόταν φυλακισμένη. Μὰ μέσ' στὸ μισοσκόταδο τὰ ἔπιπλα, ἔπαιρναν φανταστικὲς μορφές. Στὶς σκοτεινὲς γωνιὲς τὶς φαινόταν πὼς ἔβλεπε ἀνθρώπινες σκιές, θηρία, ἀπαίσια μαῦρα φαντάσματα.

Βαθειὰ σιγὴ βασίλευε σ' ὁλόκληρη τὴ φυλακή. Κι' ὁ παραμικρὸς θόρυβος τὴν ἔκανε νὰ τινάζεται τρομαγμένη. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της, ἡ Νανέττα ἔνοιωσε τί θὰ πῇ φόβος.

Λίγο-λίγο, μέσα στὰ σκοτάδια, ὁ φόβος αὐτὸς μεγάλωσε σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε νὰ τὴν κυριεύσῃ ὁλόκληρη. Ἀνακάθησε στὸ κρεβάτι της κι' ἔνοιωθε τὸ κεφάλι της φλογισμένο, τὰ μέλη της παγωμένα, ἄκουγε τὰ μηνίγγια της νὰ χτυποῦν. Δὲν τολμοῦσε νὰ κουνηθῇ διόλου κι' ἔτρεμε σύγκορμη.

Φανταζόταν τὸν ἑαυτό της κλεισμένον γιὰ πάντα μέσα στὴ φυλακὴ ἐκείνη ποὺ ἔμοιαζε μὲ τάφο, γιατὶ δὲν φαινόταν πουθενὰ ἡ πόρτα ποὺ ὁδηγοῦσε πρὸς τὴν ἔξοδο.

Τρομοκρατημένη ἀπὸ τὴ σκέψη αὐτή, πήδησε ἀπ' τὸ κρεβάτι της, γυρεύοντας τὴν πόρτα· μὰ βρισκόταν σὲ τέτοια νευρικὴ ταραχή, ποὺ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ.

Πασπατεύοντας μὲ τὰ χέρια της, ἄρχισε νὰ κάνῃ τὸν γύρο τῆς κάμαρας, μὰ δὲν ἔβρισκε μπροστά της παρὰ τὸ κενό. Ἔξαφνα σκόνταψε κάπου καὶ τινάχτηκε κατατρομαγμένη, γιατὶ ἀκούστηκε ἕνας τρομερὸς κρότος ἀπὸ γυαλικὰ ποὺ ἔσπασαν.

Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, τὰ χέρια της εἶχαν σκοντάψει ἐπάνω σ' ἕνα κανάτι μὲ νερό, βαλμένο ἐπάνω στὸ τραπέζι, καὶ τὸ εἶχε ρίξει κάτω.

Ὁ κρότος αὐτὸς τὴν ἔκανε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸν ἀόριστο φόβο της. Μὰ ἡ σκέψη, πὼς ὁ Σιμὲν θὰ εἶχε ἀκούσει τὸν κρότο τοῦ σπασίματος, τὴν τρομοκράτησε.

Κι' ἀλήθεια, ἀπ' τὴ διπλανὴ κάμαρα ἀκούστηκε θόρυβος, νοιμισμένες φωνὲς ἔφτασαν στ' αὐτιά της, ἡ πόρτα ἀνοιξε ἀπότομα, καὶ μέσ' στὰ σκοτεινὰ παρουσιάστηκε ἡ πελώρια σκιὰ τοῦ ἀγουροξυπνημένου Σιμόν.

— Τί ἔκανες πάλι, ἐλεεινὲ βρωμιάρη; οὔρλιαξε βλέποντας τὸ παιδί, ποὺ στεκόταν στὴ μέση τῆς κάμαρας ἀπολιθωμένο ἀπ' τὸν τρόμο του.

Καὶ καθὼς ἡ Νανέττα δὲν ἀπαντοῦσε, ὁ θυμός του ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερος.

— Ἄχ, καταραμένε, βρωμο-Κα-πέτε, φώναξε. Δὲ θέλεις νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ κοιμηθῶ; Μὰ ἔννοια σου, ἐγὼ ξέρω τί σοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ ἡσυχάσῃς.

Καὶ ἁρπάζοντας ἕνα κουμάρι μὲ νερὸ ποὺ βρέθηκε ἐκεῖ πρόχειρο, τὸ ἄδειασε ὁλόκληρο ἐπάνω στὸ κεφάλι τῆς Νανέττας ποὺ εἶχε καταφύγει στὸ κρεβάτι της.

Ὕστερα, ἱκανοποιημένος μ' αὐτὸ ποὺ εἶχε κάνει, ξάνάκλεισε τὴν πόρτα, τὴν κλείδωσε ἀπ' ἔξω, κι' ἡ σιωπὴ ἔπεσε πάλι βαρειὰ καὶ ἀποπνικτικὴ μέσα στὴν κάμαρα.

Μουσκεμένη ἀπὸ τὸ παγωμένο νερό, ἡ Νανέττα ἔτρεμε ὁλόκληρη. Δοκίμασε νὰ τυλιχθῇ μέσ' στὶς κουβέρτες της γιὰ νὰ ζεσταθῇ καὶ νὰ στεγνώσῃ, μὰ ὁ κτηνάνθρωπος ἐκεῖνος εἶχε νὰ κάνει μούσκεμμα ὁλόκληρο τὸ κρεβάτι.

Τὸ κοριτσάκι, ποὺ τὰ δόντια του χτυποῦσαν ἀπ' τὸ κρύο, ἀναγκάστηκε νὰ ζαρώσῃ στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ, κοντὰ στὸ μαξιλάρι, τὸ μόνο μέρος ποὺ ἦταν ὁπωσδήποτε στεγνό, κι' ἐκεῖ κουβαριάστηκε ὅσο καλύτερα μποροῦσε.

Ὡστόσο ἡ ἀπότομη ἐμφάνιση τοῦ Σιμὸν εἶχε γι' ἀποτέλεσμα νὰ διώξῃ τὸ φόβο της. Ἔτσι, παρ' ὅλο τὸ κρύο καὶ τὴν ὑγρασία ποὺ τὴν τρυποῦσαν ὡς τὸ κόκκαλο, ἡ Νανέττα κόντευε ν' ἀποκοιμηθῇ, ὅταν ἀπὸ δίπλα ἄκουσε μιὰ φοβερὴ φασαρία, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ τιναχθῇ κατατρομαγμένη.

Ἡ πόρτα ἀνοιξε πάλι, καὶ τούτη τὴ φορὰ ἡ Νανέττα εἶδε νὰ προχωροῦν πρὸς τὸ μέρος της, κρατώντας ἕνα φανάρι στὸ χέρι, δυὸ πολῖτες συνοδευόμενοι ἀπὸ τέσσερις στρατιῶτες.

«Ὁ Σιμὸν εἶχε ἀποκοιμηθεῖ στὴν καρέκλα του» (Σελ. 254, στ. γ'.)

—Ὤ, Θεέ μου, σκέφθηκε ἡ μικρούλα, τί θὰ μοῦ κάνουν τώρα;

Καὶ χώθηκε πάλι κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματά της κι' ἔκανε πὼς κοιμόταν.

Οἱ ἄνθρωποι πλησίασαν. Ἔννοιωσε τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ νὰ πέφτῃ ἐπάνω στὸ πρόσωπό της μὰ φυλάχθηκε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια της· κι' οἱ δεσμοφύλακες, μόλις βεβαιώθηκαν πὼς ἕνα παιδὶ κοιμόταν στὸ κρεβάτι, ἔφυγαν ἀμέσως, δίχως νὰ προσέξουν ποιὸ ἦταν ἐκεῖνο τὸ παιδί, γιατ' ἦταν ἀνυπόμονοι νὰ πᾶν νὰ πέσουν στὰ κρεβάτια τους.

Ἡ περίπολος ἔφυγε κι' ἡ φρικτὴ νύχτα ἐξακολούθησε.

Τὸ ρολόϊ χτύπησε δυό, χτύπησε τρεῖς.

Τὸ κρύο γινόταν ὅλο καὶ πιὸ τσουχτερό. Τῆς Νανέττας τὰ δόντια χτυποῦσαν τόσο δυνατά, ποὺ τῆς φαινόταν ὅτι ὁ Σιμὸν θἄκουγε τὸν κρότο ποὺ ἔκαναν καὶ θὰ ξαναρχόταν μέσα.

Ἔξαφνα ἀνατρίχιασε ἀπὸ φρίκη.

Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἦταν τῆς φαντασίας της. Μιὰ μαύρη σκιὰ ἔτρεχε ἐπάνω στὸ κρεβάτι της. Πηδοῦσε στὰ σκεπάσματά της, πλησίαζε τὸ πρόσωπό της.

Ἦταν ἕνας ποντικός, ἕνας φοβερὸς ποντικός, κι' ὕστερα μαζεύτηκαν κι' ἄλλοι, δυὸ ποντικοί, τρεῖς ποντικοί, δέκα ποντικοί, ποὺ ξεπρόβαιναν ἀπ' ὅλες τὶς τρύπες τοῦ γέρικου κτιρίου κι' ἄρχισαν νὰ χοροπηδοῦν μέσα στὴν κάμαρα.

Ἡ Νανέττα εἶχε τὴν ἔμφυτη ἀπέχθεια γιὰ τοὺς ποντικοὺς ποὺ αἰσθάνονται ὅλα τὰ παιδιὰ γιὰ κάθε ἀποκρουστικὸ ζῶο. Στὴν ἀρχὴ δοκίμασε νὰ διώξῃ, νὰ τρομάξῃ τοὺς ποντικοὺς γιὰ νὰ φύγουν. Μὰ οἱ ποντικοὶ τοῦ Τέμπλου ἦταν ἐξοικειωμένοι μὲ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μ' ὅλα ὅσα κι' ἂν ἔκανε, ξανανέβαιναν στὸ κρεβάτι της, κάθε φορὰ περισσότεροι ἀπὸ πρίν.

Τέλος ἀποφάσισε νὰ σηκωθῇ. Μὰ καὶ τότε ἔνοιωθε τὰ τρωκτικὰ νὰ περνᾷν καὶ νὰ ἐγγίζουν τὰ γυμνά της πάδια. Ἀνέβηκε ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ παρακολουθοῦσε τὶς κινήσεις τους μέσ' στὸ σκοτάδι, ποὺ ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ τὸ διαπερνάῃ τὸ ἀμυδρὸ φῶς τῆς αὐγῆς.

Σ' αὐτὴ τὴν στάση ἔμεινε ὥς ποὺ ξημέρωσε ἡ ἡμέρα, μιὰ ἡμέρα συννεφιασμένη καὶ θολή, ποὺ ἔρριξε τὸ φῶς της στὴν κάμαρα, κάνοντας πιὸ φανερὴ τὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν ἀκαταστασία της.

Ἡ Νανέττα εἶχε ξαναβρεῖ ὅλο της τὸ θάρρος, μόλις ἐπέρασε ἡ νύχτα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Τὸ γιομάτο φεγγαράκι
Στὴν κληματαριά,
Ὡς περνᾷ κάθε φυλλάκι
Ἀπ' τ' ἀριὰ κλαδιά,
Στρώνει χάμω διαμαντάκια
Καὶ χρυσὰ φλουριά,
Τὸ γιομάτο φεγγαράκι
Στὴν κληματαριά.

ΝΙΚΟΣ Δ. ΠΑΠΑΣ

ΟΜΟΡΦΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ

Εἴχαμε διορθώσει τὴν ταράτσα, καὶ τὰ παιδιὰ ἀνακάλυψαν πὼς ὡραιότερο μέρος δὲν ὑπῆρχε. Καὶ μόλις ἔβλεπαν τὸν ἥλιο νὰ γέρνῃ πίσω ἀπὸ τὸ βουνό, μαζευόνταν.

—Ἐλᾶτε, θειὰ Ἑλένη. νὰ πᾶμε στὴν ταράτσα νὰ λέμε ἱστορίες.

Ἡ θειὰ δὲν ἀρνεῖται τίποτα στ' ἀγαπημένα μικρά. Σιγὰ-σιγά, γιὰ νὰ μὴν τοὺς νοιώσῃ τὸ ζιζάνιο, ἡ Καίτη, καὶ τοὺς χαλάσῃ τὴν παρέα, διευθύνονται πρὸς τὴν ταράτσα. Οἱ καρέκλες καὶ τὰ μαξιλάρια, ἦταν κιόλα ἐκεῖ. Ἡ θειὰ κάθεται στὴ μέση, κρατώντας ἕνα ἐργόχειρο ποὺ βιάζεται νὰ τελειώσῃ. Μπροστὰ ὁ Γιῶργος καὶ ἡ Μπέμπα.

Μὰ σήμερα ὅλοι δυσφοροῦμε. Στὴν ἀντικρυνὴ ταράτσα, μαζὶ μὲ τὸ κορίτσι τοῦ σπιτιοῦ, βρίσκεται κι' ἕνα ἀγοράκι, ὡς δέκα-ἑνδεκα χρονῶν. Ἔχει ρίξει στὸν ὦμο του, σὰν ἀρχαϊκὸ χιτώνα, ἕνα κίτρινο σεντόνι, καὶ ρητορεύει.

Οὔφ! θειά, ψιθυρίζει ὁ Γιῶργος. Ποιὸς εἶναι αὐτός; Δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ μιλήσουμε μεῖς!

Τὸ ἴδιο σκέπτομαι κι' ἐγώ, εὐχαριστημένη κατὰ βάθος ποὺ θὰ ἐργασθῶ λίγο ἀνενόχλητη. Μὰ προσποιοῦμαι τὴ στενοχωρημένη.

Τῆς Μεμπούλας ἡ περιέργεια κεντρίζεται:

— Νὰ πάγω, θειὰ Ἑλένη, κοντὰ ν' ἀκούσω τί λέει;

— Στάσου! Θἀρθῶ κι' ἐγώ!

* * *

Προχωροῦν στὴν ἄκρη τῆς ταράτσας, καὶ σὲ λίγο μοῦ γυρίζουν, γελώντας δυνατά:

—Ἐλᾶτε ν' ἀκούσετε καὶ σεῖς. Νὰ δεῖτε τί λέει. Μιλάει γιὰ κάποιον, καὶ λέγει πὼς τὸ ἀγαπημένο του φαγητὸ ἦταν μυρμήγκια καὶ ποντικοί, καὶ τὸ χειρότερό του, τὸ ψητὸ κρέας.

Με τράβηξε ἡ εὐφράδεια τοῦ μικροῦ. Ἡ Κατίνα, ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ταράτσα, κάνει τὶς συστάσεις.

—Ὄ,τι ἀκούσει τὸ θυμᾶται. Ἤτανε χθὲς στὸν καραγκιόζη, κι' ὅτι ἄκουσε μᾶς τὸ λέγει. Βάζει καὶ δικά του ὅμως.

Ἔτσι μαθαίνουμε πὼς ὁ μικρὸς λέγεται Βύρων καὶ Ἀπόστολος. Πηγαίνει στὸ Γερμανικὸ σχολειό. Ἔχει τελειώσει τὴν πέμπτη τάξη καὶ πηγαίνει γιὰ τὴν ἕκτη. Μᾶς περιγράφει τὸ σχολειὸ μὲ τόσες λεπτομέρειες, κι' οἱ ἐξηγήσεις του ἔχουν τόσῃ σαφήνεια, ὅσῃ διαύγεια ἡ μιλιά του.

—Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ Γερμανικά, ποιὰ ἄλλη ξένη γλῶσσα μαθαίνετε;

— Καμμιά. Ἀπὸ τὸ νέο χρόνο θ' ἀρχίσουμε γαλλικά.

— Σ' ἀρέσουν οἱ ξένες γλῶσσες;

— Βεβαίως. Ἀφοῦ ὅμως μάθω καλὰ τὴ δική μου. Ξέρετε, σήμερα, ἕνας ἄνθρωπος, γιὰ νὰ λέγεται πραγματικὰ μορφωμένος, πρέπει νὰ ξέρῃ πολλὲς γλῶσσες. Ἔτσι σᾶς ἀνοίγονται ὅλες οἱ πόρτες. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι πρέπει νἄχει καὶ μυαλό.

—Ἐσύ, μοναχοπαίδι, τί ἀνάγκη ἔχεις;

— Κι' ἡ μαννούλα; Κι' ὁ πατερούλης ποὺ δουλεύει γιὰ μένα; Μιὰ μέρα πρέπει νὰ ξεκουρασθοῦν καὶ ν' ἀναλάβω ἐγὼ τὴν ἐξόφληση τοῦ χρέους.

Βύρων, μικρούλη Βύρων! Ξαναθυμᾶμαι τὰ λόγια σου ποὺ μ' ἔκαμαν νὰ θαυμάσω πρῶτα τοὺς γονεῖς ποὺ σοῦ φύτεψαν τέτοιες ἰδέες, κι' ἔπειτα νὰ τοὺς μακαρίσω! Θυμᾶμαι, μόλις ἔνοιωσες πὼς γύρισε ἡ μαννούλα, πῶς ἔτρεξες στὴν ἀγκαλιά της καὶ ξαναγύρισες πάλι σὲ μᾶς, μὲ τὸ ἐπανωφόρι ποὺ φόρεσες κατὰ σύστασή της. Μᾶς ἔκαμες νὰ σὲ θαυμάσουμε. Ἡ Μπεμπούλα στεκόταν ἀκίνητη. Ὁ Γιῶργος... μοῦ ψιθύριζε, πὼς ἦταν περιττὸ νὰ καμαρώνῃ γιὰ τὰ λίγα ἐγγλέζικα ποὺ ἤξερε, καὶ ἡ μικρούλα Καίτη, ποὺ μᾶς ἀνακάλυψε κατόπι, ἔσκυψε καὶ εἶπε στὸ αὐτί τῆς μαμμᾶς της.

— Μαμμά. Ἄκουσε τί ὡραῖα ποὺ μιλάει αὐτὸ τὸ παιζί!..

* * *

Ἤρθε κι' ἡ μαννούλα στὴν παρέα καὶ μιλήσαμε ὅλες μας. Τώρα ποὺ ὁ χειμώνας μᾶς ἔχει κρύψει τὸν ἥλιο καὶ μᾶς στέρησε ὅλες τὶς καλοκαιριάτικες ἐμορφιές, ξυπνάει ἡ γοητεία τους μέσα μου. Ἡ γαλήνη εἶχε χυθεῖ παντοῦ. Ἡ νύχτα εἶχε ἁπλώσει τοὺς σκοτεινοὺς πέπλους, καὶ μᾶς ἔκρυψε τὰ βουνά. Μόλις ξεχωρίζει μπροστά μας ἡ θάλασσα. Ἔχει σμίξει μὲ τὸν οὐρανό. Τὰ πρῶτα ἀστέρια, ἀνάβονται κιόλα. Κάθε θόρυβος ἔχει πάψει. Γαλήνη θλιμένη στὴ φύση, καὶ θλίψη στὶς ψυχές μας.

Ἀργὰ κι' ἐπίσημα τὰ ρολόϊ ἀρχίζει νὰ χτυπάῃ.

—Ὀκτὼ ἡ ὥρα, κιόλα. Μίκραναν οἱ μέρες. Ἄλλοτε αὐτὴ τὴν ὥρα ἔφεγγε.

Περνᾷ μπροστά μας ἡ σκέψη τοῦ χειμώνα μὲ τὰ κρύα καὶ τὶς ὁμίχλες του, τὶς βροχὲς καὶ τὰ χιόνια. Κι' ἡ θύμηση μᾶς θλίβει ἀκόμα πιότερο.

— Καληνύχτα.

— Καληνύχτα σας.

Χωριζόμαστε. Σὲ λίγες μέρες ἡ θάλασσα μᾶς χωρίζει ἀκόμα πιότερο. Ἤρθε πρὶν φύγει, νὰ μ' ἀποχαιρετίσῃ μαζὶ μὲ τὴ μαννούλα. Καὶ μοῦ ζήτησε γιὰ χάρη, ἂν ποτὲ ξαναπάγω στὴν Ἀθήνα, νὰ τοὺς δῶ στὸ σπίτι τους.

Ναί, ἀγαπημένε μικρούλη. Θἀρθῶ ἂν τὸ αὔριο ξημερώσει λαμπρό, σὰν ποὺ τὸ θέλουν οἱ πόθοι μου. Ἡ ζωὴ κάποτε μᾶς πληγώνει σκληρά, θανατερά. Κι' ὅμως ἀντέχουμε στὰ χτυπήματά της καὶ δὲν πεθαίνουμε. Γιατὶ μᾶς συγκρατεῖ ἡ προσδοκία τῆς χαρᾶς, τῆς ἀνεύρετης ἴσως χαρᾶς, μὰ ποὺ ἐ μ εῖ ς θέλουμε καλὰ καὶ σώνει νὰ πιστεύουμε πὼς ὑπάρχει.

Καὶ θ' ἀντικρύσω καὶ πάλι ἕνα πρωϊ ἀνοιξιάτικο, τὴν Ἀκρόπολη λουσμένη στὸ ὑπέροχο φῶς τοῦ Ἀττικοῦ ἡλιου. Θὰ ξαναδῶ καὶ πάλι μορφὲς ἀγαπημένες, καὶ θὰ γνωρίσω ἄλλες ἐξίσου ἀγαπητές.

Θὰ σοῦ σφίξω καὶ πάλι τὸ μικρούλικο χεράκι καὶ θὰ σ' εὐχηθῶ.—παράκληση καὶ ἱκεσία—νὰ διατηρήσῃς γιὰ πάντα τὴν ὡραία παιδιάτικη ψυχή σου—σταλίδι ἀτίμητο. Καὶ θὰ σοῦ ξαναθυμίσω νὰ μὴν ἀλλάξῃς μὲ τίποτα τοὺς σημερινούς σου φίλους: τὸν λατρεμένο πατερούλη, τὴν ἀκριβὴ μαννούλα σου. Αὐτῶν οἱ συμβουλὲς νἄναι ὁδηγήτρες σου πάντα στὸ δύσκολο δρόμο τῆς ζωῆς.

ΕΛΕΝΗ ΡΕΣ-ΖΑΦΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑ·ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

Κ' ἐγώ, ἂν ἤμουν στὴ θέση τοῦ προέδρου Χοῦβερ, θὰ προσκαλοῦσα στὸ Λευκὸ Οἶκο τὸν μικρὸ αὐτὸν Ἀμερικάνο Μπράγυαν, νὰ τὸν φιλοξενήσω, νὰ τὸν τιμήσω καί, προπάντων, νὰ τὸν γνωρίσω ἀπὸ κοντά, νὰ ἰδῶ πῶς εἶναι καμωμένος. Τί σπάνιο, ἀλήθεια, παιδί! Δεκατριῶν χρόνων μόλις, καὶ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα σὲ μιὰ περίσταση ὅπου θὰ τἄχαναν καὶ πολὺ μεγαλύτεροι, ἔμπειροι ἀρχηγοί. Θὰ διαβάσατε ἴσως αὐτὴ τὴν ἱστορία στὶς ἐφημερίδες. Κι' ἂν δὲν τὴν διαβάσατε, ἰδοὺ μὲ λίγα λόγια:

Στὸ Κολοράδο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἕνα λεωφορεῖο μετέφερε τριανταδύο παιδιὰ στὸ μακρινὸ σχολειό τους. Στὸ δρόμο — ἔρημο ἐξοχικὸ δρόμο ἀνάμεσα σὲ δυὸ χωριά — τοὺς βρῆκε φοβερὴ χιονοθύελλα. Τὸ λεωφορεῖο ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσῃ. Ὁ ὁδηγὸς ξεκίνησε πεζή, μήπως μπορέσει νὰ φτάσῃ στὸ χωριὸ καὶ νὰ φέρῃ βοήθεια. Ἀλλὰ πέθανε ὁ κακόμοιρος στὸ δρόμο ἀπὸ τὸ κρύο. Τὰ παιδιὰ ἔμειναν μονάχα κι' ἀβοήθητα. Ἔκαψαν τὰ βιβλία τους γιὰ νὰ ζεσταθοῦν, μὰ τόσο ἦταν τὸ κρύο, ποὺ ἄρχισαν νὰ ξεπαγιάζουν. Ἔξη-ἑφτὰ δὲν μπόρεσαν ν' ἀνθέξουν. Καὶ θὰ πέθαιναν βέβαια ὅλα, ἂν δὲν βρισκόταν στὸ λεωφορεῖο κι' ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Μπράγυαν. Ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγία, μοίρασε τὰ τρόφιμα, ἔδωσε θάρρος στὰ παιδιά, τὰ ὁδήγησε πῶς νὰ τρίβῃ τὸ ἕνα τὰ παγωμένα μέλη τοῦ ἄλλου. Κι' ὅταν ἐπιτέλους ἔφθασε βοήθεια ἀπ' τὸ χωριό, ὅπου εἶχαν ἀνησυχήσει γιὰ τὴν ἀργοπορία τοῦ λεωφορείου, ἀπὸ τὰ τριανταδύο παιδιά, ζοῦσαν τὰ εἰκοσιπέντε. Τὰ εἶχε σώσει ὁ μικρός τους συμμαθητής.

Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ συγκίνησε ὅλη τὴν Ἀμερική. Γιὰ πολλὲς ἡμέρες, ὁ ἀνήλικος ἥρωας ἦταν σ' ὅλα τὰ στόματα. Ὁ πρόεδρος Χοῦβερ τὸν κάλεσε νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Δῶρα ἄπειρα τοῦ ἔκαμαν. Ἡ εἰκόνα του κι' ἡ βιογραφία του — δὲν ἔχει βιογραφία κι' ἕνα παιδὶ δεκατριῶν χρονῶν; — δημοσιεύθηκαν σ' ὅλες τὶς ἐφημερίδες. Καὶ τὸ μέλλον τοῦ μικροῦ Μπράγυαν εἶναι τώρα ἐξασφαλισμένο: θὰ ὑποστηριχθῇ γιὰ νὰ σπουδάσῃ καὶ νὰ γίνῃ ὅ,τι θέλει. Ἔκαμε δηλαδὴ τὴν τύχη του, γιὰ νὰ δείξῃ ἀπὸ τόσο μικρὸς τόση ψυχραιμία, τόση ἑτοιμότητα, τόσῃ πρωτοβουλία, τόσῃ δραστηριότητα καὶ τόσῃ ἐπιβολή.

Νά, ἕνα παιδὶ εὐτυχισμένο κι' ἀξιομίμητο. Μὰ μποροῦν τάχα νὰ τὸ μιμηθοῦν, νὰ τὸ πάρουν γιὰ πρότυπο, ὅλα τὰ παιδιά. Γιά, νὰ ἰδοῦμε. Ὑπάρχουν καὶ παιδιὰ — καὶ ἴσως εἶναι τὰ περισσότερα — ποὺ δὲν ἔχουν ἀπὸ τὴ φύση τὰ προσόντα τοῦ ἀρχηγοῦ. Γιατὶ χρειάζεται φυσικὸ δῶρο καὶ γι' αὐτό, ὅπως γιὰ ὅλα. Καὶ τὸ δῶρο μάλιστα τοῦ «ἀρχηγοῦ» εἶναι ἀπ' τὰ πιὸ σπάνια. Πάρτε μιὰ τάξη ἀπὸ πενήντα, ἀπὸ ἑκατὸ μαθητές. Δυὸ ἢ τρεῖς τὸ πολὺ θἄναι ἱκανοὶ νἀναλάβουν σὲ μιὰ περίσταση τὴν ἀρχηγία. Κι' αὐτοὶ συνήθως μαλώνουν μεταξύ τους ὥς νὰ ἐπικρατήσῃ ὁ δυνατότερος. Ἔτσι κάθε τάξη ἔχει τὸν ἀρχηγό της — τὸν μαθητὴ ποὺ ἀκούγεται κι' ἐπιβάλλεται περισσότερο — καὶ κάποιος ἀπ' αὐτοὺς εἶναι κάποτε κι' ἀρχηγὸς ὅλου τοῦ σχολείου. Ἕνας δηλαδὴ μέσα σὲ τρακόσια, σὲ πεντακόσια παιδιά. Τἄλλα τὸν ἀκοῦνε καὶ τὸν ἀκολουθοῦν χωρὶς σχεδὸν πρωτοβουλία. Κι' ὅταν ἔχουν ἀκόμα καμμιά, δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἐπιβάλουν. Οἱ ἄλλοι δὲν τοὺς ἀκοῦνε, δὲν τοὺς ἐμπιστεύονται, δὲν τοὺς ἀναγνωρίζουν γι' ἀρχηγούς.

Σπάνιο λοιπὸν αὐτὸ τὸ δῶρο. Ἀλλὰ θέλει κι' αὐτό, ὅπως κάθε ἄλλο, τὴν καλλιέργειά του. Ὑπάρχουν παιδιὰ ποὺ τὸ ἔχουν ἀπὸ τὴ φύση σὲ μικρὸ βαθμό, καὶ χρειάζεται κάποια προσπάθεια γιὰ νὰ τονωθῇ, νὰ μεγαλώσῃ. Στὴν κρίσιμη ὥρα, π. χ., ἐνῷ ἔχει κανεὶς μιὰ καλὴ ἰδέα, αἰσθάνεται κάποια δειλία νὰ μιλήσῃ, νὰ τὴν ἐκφράσῃ. Ἡ δειλία αὐτὴ πρέπει πρῶτα-πρῶτα τὰ κατανικηθῇ. Καὶ χρειάζεται νὰ βάζῃ κανεὶς θέλησῃ, γιὰ νὰ κατανικᾷ τὴ δειλία του. Σᾶς ἔφερα ἕνα μόνο παράδειγμα, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα ποὺ ἡ θέλησῃ τὰ τονώνει. Τὸ θάρρος, ἡ ψυχραιμία, ἡ ἐνεργητικότης. Νὰ μὴ φοβᾶται κανείς, νὰ μὴν τὰ χάνῃ, νὰ μὴν ἀδιαφορῇ, νὰ μὴν ἀδρανῇ. Αὐτὰ γεννοῦν τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἐπιβολή. Καὶ στὴν κρίσιμη ὥρα μπορεῖ κανεὶς νὰ γίνῃ ὁ ἀρχηγὸς καὶ νὰ φέρῃ τὴ σωτηρία.

Ὁ μικρὸς Μπράγυαν ἤξερε τί κάνουν σὲ μιὰ περίσταση σὰν ἐκείνη ποὺ τὸν βρῆκε μὲ τοὺς συντρόφους του. Κι' ἴσως καὶ πολλὰ ἄλλα παιδιά, μέσα στὸ τραγικὸ λεωφορεῖο, νὰ τὸ ἤξεραν. Ἀλλὰ ἐνῷ αὐτὰ τἄχαν χαμένα μπροστὰ στὸν κίνδυνο κι' ἑτοιμαζόνταν νὰ σταυρώσουν τὰ χέρια καὶ νὰ παραδοθοῦν, μόνος ὁ Μπράγυαν κατόρθωσε νὰ βρῇ ἢ νὰ διατηρήσῃ τὴν ψυχραιμία του, νἀναπτύξῃ τὴ δραστηριότητά του καὶ νὰ βάλῃ σὲ πράξῃ ἐκεῖνο ποὺ ἤξερε. «Τώρα θὰ κάμετε τοῦτο, τοὺς εἶπε, τώρα θὰ κάμετε κεῖνο». Καὶ τὸν ἄκουγαν, καὶ τὸ ἔκαναν, καὶ σώθηκαν. Νά, τὸ παράδειγμα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ μιμηθῇ, εἴτε σὲ μικρό, εἴτε σὲ μεγάλο βαθμὸ ἔχει τὸ φυσικὸ δῶρο: Νἀποκτῇ τὶς στοιχειώδεις γνώσεις ποὺ χρειάζονται στὴ ζωὴ — π: χ: ὅτι ἕνα δυνατὸ τρίψιμο προλαμβάνει τὴν ψύξη — ἀλλὰ καὶ νὰ καλλιεργῇ τὶς ψυχικές του δυνάμεις, ἄγρυπνος πάντα κι' ἕτοιμος νὰ κάμῃ τὸ καθῆκον του.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Πρόχειρο κανόνι

Θέλετε, ὕστερα ἀπὸ τὰ φροῦτα σας, νὰ ρίξετε γιὰ διασκέδασῃ καὶ μιὰ κανονιά;

Πάρετε μιὰ μποτίλλια τοῦ βισσὸ ἢ τῆς σαμπάνιας ἄδεια, καὶ γεμίστε τὴν νερό, ὥς τὸ τρίτο τοῦ ὕψους της. Μέσα στὸ νερὸ διαλύσετε λίγη σόδα, καὶ μέσα σ' ἕνα τραπουλόχαρτο, σὲ σχῆμα κυλίνδρου, μὲ τὸ ἕνα του ἄκρο βουλωμένο μὲ στυπόχαρτο, βάλετε λίγο τρυγικὸ ὀξὺ (δέκα δράμια). Κρεμάστε κατόπι τὴν πυριτοβολή σας αὐτὴ μὲ μιὰ κλωστὴ περασμένη μέσα ἀπὸ τὸν φελλό, μὲ τὸ βουλωμένο ἄκρο πρὸς τὰ κάτω, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἀκουμπᾷ ὁ κύλινδρος στὸ νερό. (Ὑπολογίστε ὅταν ἔχετε τὴν μποτίλια ὀρθή).

Τώρα εἶναι ἕτοιμο τὸ κανόνι σας, καὶ δὲν μένει παρὰ τὸ παράγγελμα «πῦρ». Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ βουλώσετε καλὰ καὶ νὰ πλαγιάσετε τὴν μποτίλλια ἀπάνω σὲ δυὸ μολύβια. Τὸ νερὸ περνάει μέσ' ἀπὸ τὸ στυπόχαρτο στὸν κύλινδρο, καὶ τότε τὸ διαλυόμενο τρυγικὸ ὀξὺ ἐπιδρᾷ χημικῶς ἐπὶ τῆς σόδας, ἀναπτύσσεται ἄφθονο ἀέριο (διοξείδιο τοῦ ἄνθρακος) ποὺ ἐκπομπατίζει βίαια τὴν μποτίλλια μὲ ἕνα κρότο σὰν τοῦ κανονιοῦ, ἐνῷ ὁ φελλὸς μὲ τὸν κύλινδρο ἐκσφενδονίζονται μὲ δύναμη πρὸς τὰ ἐμπρὸς σὰν βλῆμα, κι' ἡ μποτίλλια, μὲ τὴν ἄντωση τῆς ἐκτονώσεως, ἀνατροχάζει ἀπάνω στοὺς «κυλίβαντας» (στὰ μολύβια) πρὸς τὰ πίσω.

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΩΡΙΟ

Κατάσπρα σπίτια τοῦ χωριοῦ,
στὴ λαγκαδιὰ κρυμμένα,
περιστεράκια κάτασπρα
μέσ' στὰ πυκνὰ κλαδιά,
πὼς σᾶς κοιτάζω μὲ χαρὰ
σπιτάκια σκορπισμένα!

Καὶ σύ, ἐκκλησούλα τοῦ χωριοῦ
κατάλευκη, μικρή,
ποὺ προσευχιέται ὁ παπᾶς
στὸ ἱερὸ σκυμμένος,
πῶς σ' ἀντικρίζω μὲ χαρὰ
νὰ φέγγῃς γιορτερή!

Ὦ! τὴ μικρὴ καμπάνα σου,
ὅπου σκορπίζει πέρα
τοὺς ἀσημένιους ἦχους της
γιὰ τὸν ἑσπερινό,
μὲ τί χαρὰ τὴν ἀγροικῶ
σὰ γέρνει ἀγάλια ἡ μέρα.

Αὐγὴ Ρόδου

ΔΡΟΜΟΙ

Α'. ΑΝΗΦΟΡΟΙ - ΚΑΤΗΦΟΡΟΙ

Ὁ ἀνήφορος μ' ἔχει τσακίσει. Τὄξερα αὐτὸ καὶ προτοῦ τὸν ἀνεβῶ, μὰ εἶτε γιατὶ νόμιζα πὼς ὁ χρόνος μου εἶχε κάποια ἀξία, εἶτε γιατὶ ντρεπόμουνα νὰ καταθέσω τὰ ὅπλα, ἀποφάσισα νὰ τὸν ἀνεβῶ πάνω στὸ ποδήλατο. Καὶ σκέπτομαι. Ὁ ἄνθρωπος γιὰ δυὸ λόγους ἀγωνίζεται στὴ ζωή: γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό του καὶ γιὰ τὴ χαρὰ τῆς νίκης.

Καὶ τώρα ποὺ αἰσθάνομαι πιὸ ἐλαφρὰ τὰ πεντάλ καὶ λιγότερο βιαστικὴ τὴν ἀναπνοή μου, τώρα ποὺ ὅλα μοῦ λένε πὼς ἐνίκησα τὸν ἀνήφορο, μὲ μεθάει ἡ ἰδέα τοῦ κατήφορου ποὺ μὲ περιμένει. Θὰ παραδοθῶ ὁλόσωμος στὸν ζλιγγο τοῦ δρόμου, στὸ χαΐδεμα τοῦ ἀέρα, ποὺ δροσίζει καὶ ξεκουράζει. Ἔτσι πάντα· ὕστερα ἀπὸ κάθε ἀνήφορο ἕνας κατήφορος, τὸ ξεφάντωμα ὕστερα ἀπὸ τὴ νίκη, μὰ καὶ τὸ γλύστημα ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία.

Μὰ τί, ὡς καὶ στὸν κατήφορο ἐμπόδια; Νὰ δυὸ παιδάκια στὴ μέση τοῦ δρόμου, κρατιοῦνται ἀπ' τὸ χέρι· θάναι ἀδερφάκια. Ὁ μικρὸς ἔσκυψε κάτι νὰ σηκώσῃ κ' ἡ ἀδελφούλα του προχωρεῖ. Ὁ μικρὸς φορεῖ ἕνα καπελλάκι ἄσπρο, ὄχι καὶ τόσο καθαρό, ἡ μικρὴ... Ὦ! μὰ πόσο μικραίνει ἡ ἀπόσταση καὶ δὲ μ' ἔχουν καταλάβει· νὰ τώρα ὁ μικρὸς ὑποψιάστηκε τὸν ἐχθρὸ ποὺ ἔρχεται πίσω του, ξαφνιάζεται, φεύγει ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου τρέχει στὴ μέση. Γυρίζει πίσω του, μὲ βλέπει καὶ τρομάζει. Ὦ! πῶς ἄνοιξαν τὰ μάτια του! Στέκει ἀναποφάσιστος, τρέχει κατὰ τὰ νεφά.

Τέτοιες στιγμὲς σφίγγεται ἡ καρδιὰ καὶ τὸ μυαλὸ ἀτονεῖ. Νόμισα πὼς τὸ σκότωσα. Μὰ ὄχι, τὸ ἄγγιξα στὴ φτέρνα. Τ' ἄκουσα ποὺ ἔπεφτε στὰ νεφὰ τοῦ δρόμου. Ἡ ἀδελφούλα του, λίγο μεγαλύτερή του, εἶχε προχωρήσει. Δὲν ξέρω νὰ τὴν περιγράψω, δὲν μπόρεσα νὰ τὴ δῶ, εἶδα μόνο ποὺ κουνοῦσε τὸ χεράκι της ἀπειλητικὰ καὶ μοῦλεγε:

— Εἶδες τί ἔκαμες; τὸ σκότωσες, τὄριξες στὰ νεφά.

Ἄκουσα πίσω μου τὰ κλάματα τοῦ μικροῦ...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκα νὰ σταματήσω, νὰ ἰδῶ τί ἔκαμα. Κι' ἄλλες πολλὲς σκέψεις μοῦ πέραναν ἀπὸ τὸ μυαλό. Μὰ ἔφυγαν ἡ μιὰ πίσω ἀπ' τὴν ἄλλη, σὰν τὶς ἐλιὲς ποὺ χάνονταν σὰν ἀστραπὴ δίπλα μου. Στὸν κατήφορο ὅλα τρέχουν, ὅπως καὶ στὸ κακό. Κι' ἕνας ἰδρώς... Μὰ αὐτὸς δὲν περνάει· ὅσο τὸν σκέπτομαι τόσο καὶ ἰδρώνω.

Ἕνας ἄλλος περνοῦσε δίπλα μου ἀνεβαίνοντας. Γι' αὐτὸν εἶναι ἀνήφορος ὅ,τι γιὰ μένα ἦταν κατήφορος. Ἔτσι καὶ στὴ ζωή: ὁ δρόμος ποὺ ἀνεβάζει τὸν ἕνα κατεβάζει τὸν ἄλλον.

Κι' ἤρθα στὸν ἴσιο δρόμο.

Δάκρυ τῆς Μοναξιᾶς

ΘΑΘΕΛΑ

Θάθελα νὰ ζοῦσα μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, στὴ μοναξιά, μόνος μὲ τὶς ἀναμνήσεις μου, ἀκούγοντας μονάχα τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς μου.

Θάθελα νὰ ζοῦσα σ' ἕνα σπιτάκι μικρό, μιὰ καλυβούλα ἴσως σὲ μιὰ μακρινὴ ἀκρογιαλιά. Νὰ εἶχα ἕνα μικρὸ κῆπο μὲ λίγα λουλούδια, μιὰ γατούλα κι' ἕνα σκυλάκι. Δίπλα στὴν καλύβα μου, θάθελα νἄταν ἕνα ποταμάκι, σκεπασμένο μὲ καλαμιὲς καὶ βούρλα, ποὺ νὰ τρέχῃ σιγὰ-σιγά.

Τὸ χειμώνα, τὸ χιόνι θὰ πέφτῃ ἁπαλὰ-ἁπαλά, σὲ ἀνάλαφρες νιφάδες, ποὺ θὰ χορεύουνε ἕνα τρελλὸ χορὸ στὸ φύσημα τοῦ ἀέρα, καὶ θὰ σκεπάζουνε τὰ πάντα μὲ τὸ ἄσπρο τους τὸ χῶμα.

Ἡ θάλασσα θὰ βογγᾶ καὶ τὰ κύματα μὲ λύσσα θὰ χτυποῦνε πάνω στὰ βράχια σκεπάζοντάς τα μὲ ἀφρούς. Τὸ ποτάμι θὰ τρέχῃ ὁρμητικὰ στὴ θάλασσα, φουσκωμένο ἀπ' τὸ νερό, παρασέρνοντας στὸ τρέξιμό του τὶς καλαμιὲς καὶ τὰ βούρλα. Τὸ κρύο θὰ παγώνῃ τὸ κάθε τί, κι' ἡ νύχτα θὰ πέφτῃ σιγὰ-σιγὰ στὴν πεθαμένη φύση.

Τότε ἐγὼ θάθελα νἄμουνα καθισμένος δίπλα στὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ τῆς καλύβας μου, μὲ τὸ σκυλάκι μου στὴν ἀγκαλιά μου, ἀκούγοντας τὸ ρυθμικὸ ροχαλητὸ τῆς γατούλας μου, ἐνῶ ἔξω τὸ μανιασμένο φύσημα τοῦ βοριᾶ καὶ τὸ βογγητὸ τῶν κυμάτων θὰ ἑνώνεται σ' ἕνα ἀκαθόριστο μουγκρητό.

Καὶ τὸ λυχνάρι μου, κρεμασμένο στὸν τοῖχο, θὰ τρεμοσβύνῃ στὸ κάθε φύσημα τοῦ ἀέρα, ποὺ θὰ μπαίνῃ ἀπὸ τὶς χαραμάδες τῆς πόρτας. Κι' ἐνῶ οἱ σκιὲς πυκνές, σὰν φαντάσματα, θὰ κολυμπᾶνε μέσα σ' αὐτὸ τὸ μισοσκόταδο, ἐγὼ θὰ κάνω φανταστικὲς εἰκόνες, μὲ τὴν τρεμάμενη φλόγα τοῦ λυχναριοῦ μου, εἰκόνες ποὺ θὰ χορεύουν τρελλοὺς χοροὺς στὸ κάθε φύσημα τοῦ βοριᾶ...

Κι' ὁ χειμώνας θὰ φύγῃ. Τὰ χιόνια θὰ λυώσουν, ἡ φύση θὰ ξαναζωντανέψῃ καὶ θὰ ντυθῇ πάλι μὲ τὴν καταπράσινη φορεσιά της. Τὰ πουλιὰ θὰ κελαϊδοῦν γλυκά, καὶ τὰ λουλούδια τοῦ κήπου μου θὰ ξανανθίσουν καὶ θὰ χύσουν πάλι τὴ γλυκειὰ μυρωδιά τους. Τὸ βραδυνὸ ἀεράκι, δροσερὸ καὶ μυροβόλο, θὰ φυσᾷ σιγὰ-σιγά. Τὸ ποτάμι θὰ τρέχῃ πάλι μὲ τ' ἀργό του τρέξιμο, κι' οἱ καλαμιὲς θὰ ξαναφυτρώσουν καὶ θὰ τὸ σκεπάσουν καὶ πάλι ὅπως καὶ πρῶτα.

Καὶ σὰν ὁ ἥλιος κατακόκκινος θὰ δύῃ πίσω ἀπὸ εἰς μενεξεδένιες ράχες τῶν βουνῶν, βάφοντας μὲ τὸ χρῶμα του τὸν ἀφρὸ τῶν κυμάτων, ποὺ ἔλαφρὰ-ἔλαφρά, ἀφίνοντας ἕνα σιγανὸ ψίθυρο, θὰ γλυστροῦνε στὴν ἀμμουδιά, τότε θάθελα νἄμουνα στὸν κῆπο τῆς καλύβας μου, ν' ἀναπνέω τὴ μεθυστικὴ μυρωδιὰ τῶν λουλουδιῶν μου. Νὰ βυθίζω τὸ βλέμμα μου μακριά, ν' ἀφίνω τὴ σκέψη μου νὰ πλανιέται σ' ἄλλους κόσμους. Ἔπειτα, σιγὰ-σιγά, θἄρχεται ἡ νύχτα. Θὰ βγαίνῃ τὸ φεγγάρι, καὶ θὰ χύνῃ τ' ἀργυρό του φῶς πάνω στὴν κοιμισμένη φύση.

Πέρα μακριὰ στὴ θάλασσα, οἱ ψαράδες θὰ ρίχνουν τὰ δίχτυα τους, τραγουδώντας παθητικοὺς σκοποὺς τῆς πατρίδας τους. Καὶ τὸ ἀεράκι θὰ φέρνῃ σὲ μένα τὸ ξεψύχισμά τους...

Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνειρό μου, ποὺ ξέρω ὅμως ὅτι εἶναι ἀπραγματοποίητο.

Μελαγχολικὸς Καλλιτέχνης

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

('Από τὸ 'Ημερολόγιό μου)

Τετάρτη, 12 Δεκεμβρίου

Χειμωνιάτικο δειλινό. Ὁ καιρὸς εἶναι βροχερός, γεμάτος θλίψη καὶ μελαγχολία. Ἡ ἀντικρινὴ μουριὰ εἶναι μαυρισμένη ἀπὸ τὴν ὑγρασία, κι' ἀπ' τὰ γυμνὰ κλαδιὰ της στάζουν σιγά, ρυθμικά, διαμαντένια δάκρυα. Στὸ τζάκι σιγοκαίει ἕνα κούτσουρο κι' ἐγώ, ξαπλωμένος στὴν ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα μου, γυρίζω μὲ τὸ νοῦ στὰ περασμένα, σ' εὐτυχισμένες μέρες, ποὺ μάταια λαχταρῶ νὰ τὶς ξαναζήσω. Δίπλα μου, σ' ἕνα ταιπουρέ, ἕνας σωρὸς ἀπὸ γράμματα: γράμματα γεμάτα ἀγάπη καὶ συμπάθεια, συμπόνια καὶ παρηγοριά. Δὲν εἶναι πολλὴ ὥρα ποὺ τὰ ξαναδιάβασα,—πόσες φορές, Θέ μου!— τὰ διαβάζω καὶ νοιώθω ἀνακούφιση, ζῶ γιὰ λίγες στιγμὲς σὲ μιὰ χαρούμενη αὐταπάτη... ποὺ στὸ σβύσιμό της γίνομαι πιὸ μελαγχολικός. Γράμματα ἀπὸ φίλους, ἀπὸ συγγενεῖς, μὰ προπάντων ἀπὸ τὸ λατρευτό μου θεῖο, τὸν ἄγγελο αὐτὸ τῆς παρηγοριᾶς γιὰ μένα.

Τὰ σφίγγω ἀπάνω μου καὶ τὰ προσέχω σὰν νὰ εἶναι ζωντανά. Μιὰ ξαφνικὴ λάμψη ἀπὸ τὸ τζάκι μ' ἔκανε νὰ τρομάξω, μὰ εὐτυχῶς πρόλαβα. Τὰ γράμματά μου δὲν πάθανε τίποτα...

Τὰ ξαναβάζω προσεχτικὰ στὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου, ξαπλώνουμαι στὴν πολυθρόνα μου μὲ τὰ πόδια κοντὰ στὸ τζάκι, σὰν παππούς, καὶ παραδίνουμαι στὶς αἰώνιες σκέψεις μου... Κι' εἶναι τόσο μελαγχολικὸ τὸ χειμωνιάτικο αὐτὸ δειλινό!..

Νάρκισσος

Η ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ

— Ζόμ ἕνα κτσί!.. μοῦ φώναξε ἀπέξω ἀπ' τὴ φράκτη τοῦ κήπου μας ἡ Γιαννούλα, μόλις τεσσάρων κοριτσάκι, φτωχὸ ἀλλ' ἐξυπνότατο. Ὁ κῆπος ἦταν σπαρμένος κουκιὰ καὶ στεκόμουνα κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη κορομηλιά, ποὺ τὰ κορομηλιά της ἦταν ἄγουρα ἀκόμη, κι' ἔτρωγα ἕνα μούσμουλο.

— Δὲν ἔγιναν ἀκόμη, τῆς ἀπάντησα.

—"Ε, ζόμ' ἕνα τζάνερο!

— Κι' αὐτὰ εἶναι ἄγουρα, ἄμα γίνουν θὰ σοῦ δώσω πολλά, τῆς εἶπα.

—"Εμ τότε ζόμ' ἀπ' αὐτὸ τὸ κίτλινο ποὺ τλῶς κι' ἐσύ.

Μὲ γέλια τὴ φώναξα νἄρθῃ γύρω ἀπ' τὴν αὐλόπορτα, νὰ τῆς δώσω· δὲν πρόφθασα νὰ τὸ πῶ καὶ βρέθηκε μπροσιά μου ξυπόλητη, μ' ἕνα πουκαμισάκι ἀπὸ χοντρὸ ὕφασμα, ποὺ χρησίμευε καὶ γιὰ φουστανάκι, εἶχε τὸ δαχτυλάκι της στὸ στόμα καὶ μὲ κοίταζε στὰ μάτια.

— Πές μου ἕνα τραγουδάκι καὶ θὰ σοῦ δώσω.

— Πῶς σέλεις νὰ στὸ πῶ, μὲ τὸ στόμα ἢ μὲ τὸ λημό; (δηλαδὴ μὲ λόγια ἢ τραγουδιστά;)

Γέλασα τόσο πολύ, ποὺ ἡ Γιαννούλα ντράπηκε κι' ἔγινε ἄφαντη.

Ὠκεανὶς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ δάσκαλος: — Νίκο, ποιὰ εἶναι τὰ τέσσερα στοιχεῖα τῆς φύσεως;

Νίκος: — Ἡ γῆ, τὸ ὕδωρ, ὁ ἀὴρ καί...

Ὁ δάσκαλος: — Καί;.. Ἔλα, πές το: Αὐτὸ ποὺ κόνει καὶ τὰ μεγαλύτερα δυστυχήματα;

Νίκος: — Τὸ αὐτοκίνητο!

Νέλλη

***

Ὁ Τοτὸς παίρνει ἕνα κομμάτι κέϊκ καὶ ρωτᾶ:

— Μαμμά, νὰ τὸ πάρω;

Μαμμά: — Ὄχι, πάρε ἕνα πιὸ μικρὸ κομμάτι, θὰ σὲ βλάψῃ τόσο.

Κι' ὁ Τοτός, ἀφοῦ δάγκασε δυὸ-τρεῖς φορὲς τὸ ἴδιο κομμάτι, ρωτᾶ πάλι:

— Καὶ τώρα, μαμμά, ποὺ μίκραινε, νὰ τὸ πάρω;

Σόνια

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΑΔΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 5 Μαΐου 1931

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμω χωριστὸ Διαγωνισμὸ γιὰ τὶς Πνευματικὲς Ἀσκήσεις τῆς Β' Ἐξαμηνίας. Ἔχω λάβει ἀρκετὲς Συλλογὲς γιὰ τὸν τρέχοντα 2520 καὶ θὰ μοῦ φταίσουν. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ νέοι συνδρομηταὶ θάθελαν νὰ δεῖξουν νωρίτερα τὴ συνθετική τους ἱκανότητα, κι' ἀπὸ τοὺς παλιοὺς ἀκόμη μερικοὶ δὲν πρόφτασαν τότε νὰ λάβουν μέρος, ἀποφάσισα νὰ δεχθῶ καὶ τώρα Συλλογές, γιὰ τὸν ἴδιο 2520 Διαγωνισμό πρὸς σύνθεση Ἀσκήσεων, μόνον ἀπὸ τοὺς νέους ἢ τοὺς παλιοὺς ποὺ δὲν ἔχουν στείλει. Ἡ νέα προθεσμία ὁρίζεται ἀπὸ σήμερα ὡς τὸ τέλος Ἰουνίου. Θὰ διαβάσετε τὸν Ὀδηγὸ (Κεφ. Δ' § 1—12) ἢ τὴν Προκήρυξη ποὺ δημοσιεύθηκε πέρυσι (φυλλ. 48) καὶ θὰ συμμορφωθῆτε μὲ τοὺς ὅρους. Μὴν ξεχάσετε ὅτι ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς πρὸς σύνθεση Ἀσκήσεων εἶναι συγχρόνως καὶ Διαγωνισμὸς Καλλιγραφίας. Ἡ Συλλογή μας λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι καθαρὴ κι' ὁμορφογραμμένη.

Ἡ *Λιλάντα* μοῦ ἐξέφρασε τὴν ἀπορία τῆς πῶς, ἀφοῦ ἡ *Συνυρόμαλλη* ἔγινε συνεργάτρια, ἕνα κομμάτι της («Γύρω στὸν Ἐπιτάφιο») δημοσιεύθηκε πάλι στὴ Σελίδα. Αὐτὸ ἔγινε ἀπὸ κάποια ἀνάγκη. Ἐπειδὴ ἡ ὕλη τοῦ φυλλαδίου ἐκείνου εἶχε συμπληρωθεῖ καὶ τὸ κομμάτι τῆς *Συνυρόμαλλης* ἦταν ἐπίκαιρο, προτίμησα, γιὰ νὰ μὴν περάσῃ ὁ καιρός του, νὰ τὸ βάλω στὴ Σελίδα. Ἡ αὐτὸ ἡ *Συνυρόμαλλη* δὲν ἔχασε βέβαια τὸ δικαίωμά της καὶ, ὅταν θὰ ξαναστείλῃ κάτι ἄλλο, θὰ τὸ δημοσιεύσω σὲ κομμὰ ἀπὸ τὶς ἄλλες φυλλάδες, ὅπως δημοσιεύω τὰ κομμάτια τῶν συνεργατῶν μου. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ τὸ πῶ πρὶν ἐκφράσῃ τὴν ἀπορία της ἡ *Λιλάντα*. Ἀλλὰ ὁμολογῶ ὅτι τὸ ξέχασα.

Ἡ μαμμά σου, *Μπουμπουλίνα*, κάνει πολὺ καλὰ ποὺ σοῦ κρύβει τὸ φυλλάδιό μου καὶ δὲν σοῦ τὸ φανερώνει παρ' ἀφοῦ μελετήσῃς. Καὶ σὺ πάλι πρέπει νὰ κάνῃς ὑπομονὴ καὶ νὰ μὴ διακόπτῃς κάθε πέντε λεπτὰ τὴ μελέτη σου γιὰ νὰ ρωτᾷς ἂν ἤρθε ἡ Διόπλασις... Διαβάζει κανεὶς μὲ περισσότερη εὐχαρίστηση τὸ περιοδικὸ ποὺ ἀγαπᾷ, ὅταν εἶναι ἥσυχος πὼς ἔκαμε τὰ χρέη του. Γιὰ τὰ κομμάτια ποὺ ρωτᾷς, νομίζω ὅτι τὸ ἕνα δημοσιεύθηκε καὶ τὸ ἄλλο ἀπορρίφθηκε. Στὴν ἄλλη σου ἐρώτηση ναί.

Περαστικά, *Ντίνε Ἀδυγερίτη*. Καθὼς θὰ εἴδες, ἐνέκρινα καὶ ψευδώνυμο γιὰ τὸ μικρὸ ἀθελφό, ποὺ τὸν δέχομαι μετὰ πάσης χαρᾶς. Γιὰ τὴ φαινομενικὴ αὐτὴ «ἀδικία» τῆς Σελίδος Συνεργασίας, εἶπα στὸ προηγούμενο φυλλάδιο ἀπὸ ποῦ προέρχεται. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα, νομίζω πὼς εἶσαι λίγο ὑπερβολικός. Τὸ κοιὸν βέβαια ὑπερτερεῖ τὸ ποσόν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὁπωσδήποτε καὶ τὰ δυό. Δὲν μπορεῖς π.χ. νὰ προτιμήσῃς ἕναν, ποὺ στὸ διάστημα ἑνὸς ὁλοκλήρου χρόνου ἐδημοσίευσε ἕνα μόνο, ἄξιο ἔστω, κομμάτι, ἀπὸ ἕναν ἄλλο ποὺ, στὸν ἴδιο καιρό, ἐδημοσίευσε δέκα καλά. Αὐτός, ὁ δεύτερος, δείχνει ὅτι ἐργάζεται συστηματικά, ἐνῷ ὁ πρῶτος, μὲ τὸ ἕνα του καὶ μόνο, μπορεῖ νὰ ἔλαμψε μιὰ στιγμὴ καὶ νὰ ἔσβυσε (ὅπως συχνὰ συμβαίνει) ἢ νὰ τοῦ βγῆκε καλὸ κατὰ τύχη, ἢ καὶ νὰ τὸ ἀντίγραψε, ξέρω κι' ἐνώ;.. Τελος πάντων, ἕνα ἔργο μονάχο του, ἕνα μικρὸ «ἄπαντο», δὲν ἀξίζει ποτὲ ὅσο μιὰ ἐργασία μὲ συνέχεια καὶ μ' ἐξέλιξη.

Ναζοῦ, αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασή σου. Δὲν ἔχες κανένα λόγο νὰ ζηλεύῃς τοὺς ἄλλους ποὺ μοῦ γράφουν συχνά, ἀφοῦ ἤσουν καὶ σὺ σὲ θέση νὰ κάνῃς ἐξαίρετα τὸ ἴδιο. Κι' αὐτὸ τὸ κρίνω ἀπὸ τὸ πρῶτό σου γράμμα, ποὺ εἶναι τόσο καλογραμμένο. Γιὰ τὸ κομμάτι σου θὰ σοῦ πῶ ἄμα τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του. Γράφε μου!

Μὴν ἀκοῦς τίποτε ἀπ' αὐτά, *Νιότης Ἀδάμα*. Ὁ «πνευματισμὸς» οὔτε χριστιανικὸς εἶναι οὔτε ἀντιχριστιανικός, γιατὶ ἁπλούστατα οἱ «πνευματισταὶ» οὔτε μὲ δαίμονες (!) ἐπικοινωνοῦν, οὔτε μὲ ψυχὲς δικαίων. Αὐτὰ εἶναι φέμματα, πλάνες καὶ ἀγυρτεῖες. Τὸ μόνο βέβαιο εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει κάποιες ἄγνωστες ἀκόμα ψυχικὲς δυνάμεις (τηλεπάθεια, τηλεόρασις κτλ.) ποὺ ἡ ἐπιστήμη τώρα προσπαθεῖ νὰ τὶς προσδιορίσῃ. Ὁ «ἄλλος κόσμος»— πνεύματα, ψυχές, ἀγγελοι, διάβολοι—εἶναι ὁλωσδιόλου ξοχετος μὲ τὶς δυνάμεις αὐτές.—Μὲ λύπη μου ἔμαθα ὅτι ἡ *Ἐλπιδοπλεχτη Πορφύρα* εἶναι ἄρρωστη. Νὰ τῆς πῆς κι' ἐκ μέρους μου περαστικά, ἂν κι' ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔγινε καλὰ τώρα πιά.

Χαῖρε πολύ, *Βοσπορίτις Νύμφη*, ποὺ ἀποφάσισες — κι' ἦταν καιρὸς—νὰ μοῦ γράψῃς καὶ νὰ λαβαίνῃς μέρος στὴν κίνησή. Σοῦ ἔστειλα Ὀδηγό, χαρτὶ λόσεων καὶ Μ. Μυστικά, καὶ περμένω τὸ δεύτερο γράμμα σου θραῖο σὰν τὸ πρῶτο.

Καὶ τὰ πιὸ τολμηρὰ ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον, *Λευκάτα*, ἐπιτρέπονται στὸ παιδὶ καὶ στὸν νέο ποὺ βγαίνει στὴ ζωή. Καὶ χρειαζόνται μάλιστα. Γιὰ νὰ φτάσῃ κανεὶς κάποιο πρέπει νὰ σκοπεύσῃ λίγο μακρύτερα. Ἔπειτα δὲν εἶναι μόνο ἡ Λογοτεχνία κι' ἡ Τέχνη ποὺ ἀνοίγουν τὴ θύρα τῆς Ἀκαδημίας: εἶναι κι' ἡ Ἐπιστήμη. Ἀκαδημαϊκοὶ γίνονται καὶ γιατροί, καὶ νομικοί, καὶ χημικοί, καὶ μηχανικοί, καὶ φιλόλογοι, καὶ ἀρχαιολόγοι, κτλ. Πόσες ἐπιστῆμες, πόσα μέλλοντα, πόσα ὄνειρα!

Δέν ἤταν λόγος αὐτός, *Ἀθηναΐς*, νὰ μὴ μοῦ γράψῃς. Στὴ μητέρα του ἐμπιστεύεται κανένας καὶ τὴ χαρὰ του, καὶ τὴ λύπη του, καὶ τὴ στενοχώρια του, κι' ὅλα... Φαντάζομαι τώρα πόση ἀνακούφιση καὶ παρηγοριὰ βρίσκεις σ' αὐτὴ τὴν ἀλληλογραφία μὲ Διαπλασοποῦλες, προσφυγοπούλα σύ, κλεισμένη σ' ἕνα ἄσυλο. Καὶ μὴν τὸ πιστεύῃς πὼς δὲν ὑπάρχει πιὰ στὸν κόσμο φιλία. Τὸ λένε μερικοί, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Φιλία ὑπάρχει καὶ θὰ ὑπάρχῃ ὅσο κι' ὁ κόσμος, ὅσο κι' ὁ ἄνθρωπος. Ἂν ὑπάρχουν καὶ κιβδηλοι χαρακτῆρες, ποὺ πουλοῦν αἰσθήματα φιλίας χωρὶς νὰ τὰ αἰσθάνουνται, αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτα. Τέτοιοι ὑπῆρχαν πάντα. Ἐγὼ μάλιστα νομίζω ὅτι οἱ ὑποκριταὶ αὐτοὶ εἶναι λιγότεροι σήμερα ἀπὸ ἄλλοτε.

Εὐχαριστῶ, *Κόκκε τοῦ Ἰονίου*. Στὸν φωτογραφικὸ Διαγωνισμὸ τοῦ Κοντάκ, πραγματικάς, ὁ κ. Ξενόπουλος εἶναι κριτής. Τὸν παρακάλεσαν δηλαδὴ νὰ κρίνῃ, μὲ ἄλλους συναδέλφους του, τὶς ἑλληνικὲς φωτογραφίες, ὅσες θὰ ὑποβληθοῦν, καὶ νὰ διαλέξῃ τὶς καλύτερες, ποὺ θὰ σταλοῦν στὴν Εὐρώπη. Ὁ ρόλος του περιορίζεται ὡς ἐδῶ. Τί χρηματικὰ βραβεῖα θὰ πάρουν αὐτὲς οἱ καλύτερες ἑλληνικές, ἢ τί θὰ γίνῃ παρακάτω, δὲν ξέρει. Τοῦ εἶπαν μόνον ὅτι ἕνας φιλότεχνος Ἀμερικανὸς ἔβαλε 10,000,000 δραχμὲς γι' αὐτὸν τὸν διεθνὴ Διαγωνισμό, (δηλαδὴ περὶ τὶς 130,000 δολλάρια, ποὺ δὲν εἶναι καὶ κανένα μυθῶδες ποσό γιά... Ἀμερικανό,) καὶ τὸν ἀνέθεσε στὴν Ἑταιρεία Κοντάκ. Ἀπ' αὐτὰ τὰ χρήματα θὰ δοθοῦν πολλὰ μικρὰ βραβεῖα σνὶς καλύτερες φωτογραφίες ὅλων τῶν ἐθνῶν, κι' ἔπειτα ἕνα μεγάλο σ' ἐκείνην ποὺ θὰ πρωτεύσῃ μεταξὺ ὅλων. Αὐτές, ἐννοεῖται, εἶναι λεπτομέρειες ποὺ δὲν ἐνδιαφέρουν τοὺς κριτές. Οἱ κριτὲς θὰ ἰδοῦν μόνο τὶς φωτογραφίες καὶ θὰ τὶς κρίνουν. Ἄλλη ἐπιθύνη δὲν ἔχουν.

Καθὼς εἶπα κι' ἄλλοτε σ' ἄλλον, *Συλφίς*, αὐτὸ εἶναι καλὸ σύμπτωμα: δηλαδὴ νὰ βλέπῃ κανεὶς τὸ ἔργο του τυπωμένο καὶ νὰ μὴ μένῃ εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτό, νὰ μήν τοῦ ἀρέσει πιὰ ὅπως τοῦ ἄρεσε ὅταν τὸ ἔστειλε. Γιατὶ αὐτὸ σημαίνει πὼς προοδεύει, πὼς γυρεύει τὸ καλύτερο, πὼς προσπαθεῖ νὰ φτάσῃ τὸ τέλειο. Ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιὰ ὅσα γράφεις.

Ἔχεις δίκιο, *Κάποιε*, Στὴ Μ. Ἀγγελία τοῦ 21 φυλλάδιου (ΑΑ'—324) ἔγινε τυπογραφικὸ λάθος. Ἡ ὑπογραφή, ἀντὶ *Κάποιος*, θέλει *Κάποιες*.—Νὰ μοῦ γράψῃς ὅσο συχνὰ θέλεις. Αὐτὸ δὲν εἶναι κανένα «θράσος».

Δὲν σημαίνει, *Σόνια*, ἂν γεννήθηκες στὰς Ἀθήνας. Ἀφοῦ οἱ γονεῖς σου εἶναι Κύπριοι καὶ ζεῖς ἀπὸ μικρὴ στὴν Κύπρο, εἶσαι Κυπρία. Κι' αὐτὸ νὰ γράψῃς στὰ Μ. Μυστικά σου. Μπορεῖς μόνο νὰ σημειώνῃς ἐν παρενθέσει: «Γεννήθηκα ὅμως στὰς Ἀθήνας».—Ναί, στὴν Κύπρο δὲν ἐπιτρέπεται ἀλληλογραφία μὲ ψευδώνυμο. Ἄλλοῦ ἐπιτρέπεται μὲ πρόσθετη πληρωμή. Ἄλλοῦ εἶν' ἐλεύθερη. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ρωτᾶτε πρῶτα στὸ Ταχυδρομεῖο κι' ὕστερα νὰ δίνετε διεύθυνση γι' ἀλληλογραφία κι' ἀνταλλαγές.

Ἐγώ, *Νάρκισσε*, σημείωσα «νέον εἶδος», γιατὶ δὲν θυμήθηκα ὅτι κι' ἄλλοτε δημοσιεύθηκε τέτοια «Στενογραφία», ἐπινόησι τοῦ *Σανθίππου*. Ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ ποὺ δὲν πειράχτηκες ἐπειδὴ δὲν σοῦ ἀπήντησε κι' ἰδιαιτέρως, πρᾶγμα ποὺ θὰ γινόταν ἀφοῦκτως ἂν ἐσημείωνες δδὸ κι' ἀριθμό. Δὲν νομίζεις, ἀλήθεια, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀπαραίτητο, ὅταν στέλνῃ κανεὶς ἕνα γράμμα σ' ὁποιονδήποτε; Ἡ παράλειψη σημαίνει ὅτι ὁ γράφων δὲν ἔχει ἀξίωση γι' ἀπάντηση. Θὰ πῶ στὴ δ. Καρακάλου τὰ συγχαρητήρια σου γιὰ τὸ «Ἀντίο, παιδί μου».

Ἀλήθεια, *Μιμόζα*, ὅταν μὲ ρώτησες ἂν μποροῦσες νὰ συντομεύσῃς τὸ κομμάτι σου «κατὰ τὸ ἥμισυ» καὶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς, σοῦ ἀπάντησα ναί, γιατὶ δὲν θυμόμουν πόσο ἦταν. Βρῆκες ὅμως. Βλέπω, τὴ λύση. Ἂν ἐγκριθῇ, θὰ δημοσιευθῇ σὲ δυὸ συνέχειες (πρῶτα τὸ Α' κατόπι τὸ Β') ἀλλὰ θἀντιστοιχεῖ πιὰ μὲ *δυὸ κομμάτια*: Ὅταν δημοσιευθῇ δηλαδὴ τὸ Α', δὲν θἄχῃς δικαίωμα νὰ μοῦ στείλῃς ἄλλο κομμάτι, γιατὶ ἀντ' αὐτοῦ *ἔχεις ἤδη στείλει τὸ Β'*. Καὶ μόνο ἀφοῦ δημοσιευθῇ καὶ τὸ Β', θὰ μπορῇς νὰ μοῦ στείλῃς ἄλλο ἕνα.— Ἡ διεύθυνση τοῦ γραμματοσημαλογικοῦ περιοδικοῦ «Φιλοτέλεια» εἶναι ὁδὸς Πατησίων 26Α, Ἀθήνας

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆ

πάντοτε, ἀργεῖ κάποτε, δὲ χάνεται ὅμως ποτέ. *Καὶ τώρα περμένω* ἀπὸ τὸ φίλο μου, ποὺ καλλιεργεῖ καταπληκτικὰ τὸ ταλέντο του, νὰ μοῦ στείλῃ κάτι λιγώτερο ἀπαισιόδοξο καὶ νοσηρό.—«Ἀπὸ τὰ φαιδρά» τοῦ ***Μαγιολούλουδα.*** Ἄνοστο.—«Ἀνατολῆ» τῆς ***Αὐγῆς Ρόδου.*** Τὰ ἡμίστιχα ποὺ κλείνουν κάθε στροφὴ εἶναι ἀκανόνιστα καὶ ζημιώνουν τεχνικὰ τὸ σύνολο. Ἀλλὰ (καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος λόγος ποὺ ἀπορρίπτεται) εἶναι ἕνα ποίημα κάπως φλύαρο, σὰν αὐτὰ ποὺ γράφαν ἄλλοτε κακοὶ ρωμαντικοὶ ποιηταί. Τὰ πολλὰ αὐτὰ λόγια ζημιώνουν φοβερὰ τὶς ποιητικὲς εἰκόνες, ποὺ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ εἶναι λιτὲς καὶ σύντομες. — Τ' ἄλλο τῆς ἰδιας ἐγκρίνεται.—«Τὰ λουλούδια» τοῦ ***Ἀκράτητου Γέλιου.*** Τὸ θέμα εἶναι καινό, ἀλλὰ ἡ ἐκτέλεσή του πολὺ καλή, καὶ ὑπόσχεται πολλά.— Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνανεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 "Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἀγόρια καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ναπολιτάνα, κ. (ΕΧ). Γλυκὸ Χαμόγελο, κ. (ΦΦ). Βασιλεὺς τῶν Δασῶν, ἀ. (SOS). Γιούλι, κ. (Φρίτζ). Βάτραχος Νο 19, ἀ. (Συλ. Βάτρ.). Λυγαριά, κ. (ΧΛ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Βύρων, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Εὐαίσθητην Καρδούλαν*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) ***Ὑπερφυσικὸν Μπεμπὲν*** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) ***Ἐξυπνούλαν*** (καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολὺ· νὰ μοῦ φιλήσῃς τὶς νέες μου μικρὲς φίλες, ποὺ τόσο ὡραῖα μοῦ τὶς περιγράφεις·) ***Γλυκὸ Χαμόγελο*** (σοῦ τὸ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ γιὰ τὴν ἐπιστροφή σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς τώρα συχνά·) ***Λυκόφως τῆς Ἄνδρου*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ χαιρετῶ τὴ νέα μου φίλη·) ***Πούπουλο*** (ὁ κ. Π. σ' εὐχαριστεῖ θερμά· Σῆμα ἔστειλα· περμένω·) ***Δὸν Ζουὰν*** (αὐτὰ τ' ἀνέκδοτα ἄλλος τὰ διηγεῖται ἔτσι, ἄλλος ἔτσι· οὔτε «κάντιγραφὲς» μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦν ἐπειδὴ εἶναι δημοσιευμένα κι' ἄλλοῦ· πῶς τὰ «Χίλια Μύρια» τοῦ Ἀνανία; μήπως τὰ βγάζει ἀπὸ τὸ νοῦ του; ἄλλο εἶναι τὸ ποίημα, τὸ διήγημα κτλ. αὐτὰ μάλιστα, πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπα·) ***Ἀτρόμητον Πειρατὴν*** (τὰ ἔλαβα, περμένε· «τάχιστα» ἐδῶ δὲν ἔχει· καθένας μὲ τὴ σειρά του·) ***Ι Θεοδωρίδην*** (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, καθὼς κι' ὁ κ. Φαίδων· ὅσο γιὰ τὶς Ἀσκήσεις, ἰδὲς τὴ σημερινὴ δήλωση· αὐτὲς μπορεῖς νὰ μοῦ τὶς ξαναστείλῃς μαζὶ μὲ ἄλλες ὡς τὸ τέλος Ἰουνίου·) ***Πανελλήνιο Ὄνειρο*** (τὸ κόμμάτι σου ἐλπίζω νὰ κριθῇ ἐντὸς τῆς περιόδου· ὁπωσδήποτε, αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ἐπικαιρότης δὲν χάνεται — θέλω νὰ πῶ ὅτι δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀναγκαία· θὰ πῶ στὴν ***Κυρὰ τῆς Θάλασσας*** τὰ συγχαρητήριά σου γιὰ τὰ σονέττα της· σ' εὐχαριστοῦμε ὅλοι·) ***Βαρκούλαν τοῦ Εὐρίπου*** (αὐτό, εἴδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ ποὺ εἶσαι τώρα «πραγματικὸ παιδί μου»· ἔστειλα 10 τετράδια·) ***Λαχτάραν τῆς Λευτεριᾶς*** (καλὸ ταξίδι! ὥστε τώρα θἄχω παιδί μου καὶ στὴ Νορβηγία; τί καλά! κρῖμα ὅμως νὰ μὴ σὲ ἰδῶ, ὅταν ἤσουν ἐδῶ·) ***Ἀνδαλουσίαν*** (δὲν ἔλαβα γράμμα σου τῆς 4 Ἀπριλίου·) ***Βασιλέα τῶν Δασῶν*** (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ· Ὀδηγὸν ἔστειλα·) ***Νικόλαον Β. Παπακώσταν*** (ματαιοπονεῖς! διάβασε τὸν Ὀδηγό νὰ ἰδῇς πῶς στέλλονται λύσεις·) ***Κοκκινοσκουφίτσαν*** (ἂν δὲν δημοσιεύθηκε, δὲν θὰ τὴν ἔλαβα·) ***Ροδάνθην*** (δεκταί·) ***Κινεζούλαν, Λεπτούλαν, Κεφαλλωνίτην, Σταυρωτᾶν*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***3 Μαΐου,*** θ' ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 254ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Ἰουλίου.

309. Δεξίγριφος

Λέξη ποὺ σημαίνει πόλη
Κι' ἐπιθέτου θηλυκό,
Νῆσο κάνουν τοῦ Αἰγαίου —
Ὄνομα καὶ μὴ χωριό.

Λινούλα

310. Στοιχειόγριφος

Μένει κι' ὑπηρετεῖ στὸν οὐρανό'
Μ' ἂν βέβηλα τοῦ κόψετε τὴ μέση,
Μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ στὴ γῆ θὰ [πέσῃ,
Σὲ κράτος νἆναι ὑπήκοος τρανό.

Περιπλοκάς

311. Μεταγραμματισμὸς

Στὸ σκολειό σου εἶμαι κι' ἐγώ.
Μὰ κεφαλὴ ἂν μ' ἀλλάξῃς,
Νὰ πᾶς ἀμέσως στὸ σχολειό,
Καὶ θὰ μὲ βρῇς ἂν ψάξῃς.

Χρυσὴ Καρδιά

312. Αἴνιγμα

Τὸ ἀρσενικὸ, ἀγαπητός μας ἅγιος
Τὸ θηλυκό μου πόλη ὡραία·
Καὶ κάθε χώρα τὸ οὐδέτερο,
Φτάνει νὰ ἔχῃ βασιλέα.

Ἀταλάντη

313. Δικτυωτὸν

* * * * * * *=Ρωματος ρήτωρ
* * * *
* * * * * * *=Βασίλισσα τῆς
* * * * [Σερβίας
* * * * * * *=Πόλις τῆς Ἑλ-
* * * * [λάδος
* * * * * * *=Ρῆμα

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Χρυσαλλὶς

314. Κρυπτογραφικὸν

12345678='Αρχ ποιητὴς
23453 =Λύναμις
3123 ='Αρχ. πόλις
42621 ='Αριθμὸς
5273 =Συγγενὴς
65331 ='Ασθένεια
74678 =Πλῆθος

Χαραυγὴ

315-316. Διπλοῦν Μαγ. Γράμμα

[Νέον εἶδος. Αἱ ἀρχικαὶ λέξεις θὰ μεταβληθοῦν δύο φορᾶς: πρῶτα δι' ἑνὸς γράμματος, καὶ κατόπιν, αἱ ἴδιαι, δι' ἄλλου].

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς οἱουδήποτε γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ δύο συμφώνων χωριστά, πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι πέντε λέξεις διὰ τοῦ πρώτου, καὶ ἄλλαι πέντε διὰ τοῦ δευτέρου:

ἅρμα, τόμος, αἰών, ὄρος, νόθος.

Ρασπουτίν

317. Φωνηεντόλιπον

νς - γς - ν - σμτ - γ

Ἠλιόλουστη

318. Γρῖφος

χά! χά!
ΟΠ :: ΖΗ χά! χά! Ν καὶ Τ λι Γ
χά! χά!

Μικρομέγαλη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

319. Double Acrostiche

Les premières lettres des mots demandés ci-dessous forment une princesse Egyptienne; les troisièmes un orateur romain:

1, Général athénien; 2, Ville de France ayant une célèbre cathédrale; 3, Ile d'Italie; 4, Impératrice byzantine; 5, Royaume d'Europe; 6, Roi suedois et norvegien; 7, Drame de Victor Hugo.

Σαπουνόφουσκα

320. Mixte

ae - ffmmg - au - st - ae

Λέγκριν

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 8

81. Πολικὸς (πολύ, Κῶς.) — 82. Πάφος (πᾶ, φῶς·)—83. Κύωνκίων. – 84, Ἀσκὸς-Κάσος. – 85.

Α Σ Α
Ι Ι Ι
Δ Ε Δ
Δ Η Μ Η Τ Ρ Α
Υ Ρ Ψ
Ο Ι Ο
Σ Α Σ

86-90. Διὰ τοῦ Γ: ***ἀργός, ἀγρός, Ἀκράγας, γέρων, γῦρος.*** — 91. ***Εὔχαι γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων.*** (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον, βουστροφηδόν). — 92. ΒΙΣΜΑΡΚ (Βουλγαρία, Αἶνος, Θησεύς, Νοέμβριος, Δούναβις, Λυκοῦργος, Μελένικος·) — 93. Μάζευε κι' ἂς εἶν' καὶ ρῶγες.—94. ***Τρεῖς ἦσαν αἱ Χάριτες*** (τρὶς εἰς αν ε, χαρῆτε, ς.)

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1930), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 37 ἐν ὅλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Οἱ δὲ ***Τόμοι τοῦ 1929 καὶ 1930*** τιμῶνται ἕκαστος ἄρραφος δρ. ***110*** καὶ ραμμένος δρ. ***115***.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ ΑΑ' – 352 /

Θέλω ἕνα τοπεῖο ἀπ' ὅλους-ες, **Κυρὰ τῆς Θάλασσας, Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης, Ἑλληνοπουλο, Περιπλοκάς, Δικηγορίνα, Γκαῖτε**, νὰ περμένω;

Γασίαν Νασούμ, Βασιλικῶν, Πάτραι

Στεφενὲτ

/ ΑΑ' – 353 /

Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα-ες. Γράψατε: Χρῆστον Μαγδαληνόν, Ἀηξοῦρι Κεφαλληνίας, διά:

Κεφαλλωνίτην

/ ΑΑ' – 354 /

Διὰ τὴν ἐορτήν σου, **Σιμώνη**, δέξου τὰς καλυτέρας μου εὐχάς. **Ναπολιτάνα**

/ ΑΑ' – 355 /

ΕΝΟΙΑΣΤΟΣ ΑΠΑΧΗΣ!!!

Ὑποψήφιος γιὰ τὰ πρωτεῖα

/ ΑΑ' – 356 /

Ψηφίζω: Χαραυγὴ τῆς Λευτεριᾶς, Πλανόδιο Τροβαδοῦρο, Ξένοιαστο Ἀπόγιο, Ἄρη, Νάρκισσο, Βασίλειο Μακεδόνα, Μικρομέγαλη. **Μιμηθῆτε με.**

Σαπουνόφουσκα

/ ΑΑ' – 357 /

Ἕνα παρουσιαστικὸ συμπαθητικώτατο, συνδυασμένο μ' ἄπειρα εὐγενικὰ αἰσθήματα κι' εἰλικρινῆ ψυχή — νά! ἕνας σπάνιος φίλος, ὁ ΤΑΡΖΑΝ.

Κάποιος φίλος

/ ΑΑ' – 358 /

Ἡ ΕΥΘΥΜΗ ΠΑΡΕΑ προκηρύσσει διαγωνισμὸ εὐθυμογραφήματος. Προθεσμία μηνιαία. Τὸ καλύτερο θὰ δραβευτῇ μὲ ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου. Ἐμπρὸς λοιπὸν ἄλοι μέρος. Δ/ση (ΑΑ-65).

/ ΑΑ' – 359 /

Ἀνταλλάσσομεν Μ. Μυστικά, κάρτες ὀθοποιῶν καὶ τοπείων μὲ ὅλους-ες. Στεῖλτε στὴν Δ/σιν: (ΑΑ'—22). Μικρομέγαλη, Ἰω διάνα, Πρίγκιψ τῆς Ὀμίχλης, ἄλληλο γραφοῦμεν.

Μαραμένο Λουλούδι, Μάρβελ

/ ΑΑ' – 360 /

Τὸ Διαπλασόπουλο χαιρετᾶ φιλικά. Μὲ μεγάλη μου χαρὰ θὰ ἤθελα ἕνα τετραδιάκι. Νὰ περμένω; **Γιούλι**

/ ΑΑ' – 361 /

Παραμα: Εἰς τὴν (ΑΑ' – 342) νὰ διορθωθῇ: Ἀππιανὸς = Ἀνδρικόπουλος, καὶ Ναζιάρκιν Μικροῦλα=Σκουριούτη.—*Καραμίντζα, ὅπνον ἔλαφόν.*

Περιώτικο Ναυτάκι

/ ΑΑ' – 362 /

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ. Ὁ Σύλλογός μας εὑρίσκεται στὴν εὐχάριστη θέση νὰ σᾶς ἀναγγείλῃ ὅτι τὴν 29 Μαΐου 1931 διοργανώνει, λαμπρὴ γιορτὴ στὸ SALON VERTIGE (Ἀκαδημίας 49) ὥρα 6 - 9 μ. μ.

Τὸ πλούσιο πρόγραμμα τῆς γιορτῆς θὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ διαπλασόπουλα-ες καὶ θὰ περιέχει καὶ χορό. Δὲν πρέπει λοιπὸν κανεὶς νὰ λείψῃ ἀπ' τὴ γιορτή μας. Ὅλοι τὸ ραντεβοῦ σας στὸ VERTIGE. Εἰσιτήρια πωλοῦνται: στὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου (Ἑλλανίκου 34) καὶ Αἰόλου 49. Στὸν Πειραιᾶ, Φίλωνος 96, στὸ Μαρούσι, Κοιμήσεως 15.

ΤΙΜΩΝΤΑΙ ΜΕΤΑ ΦΟΡΟΥ ΔΡ. 15

/ ΑΑ' – 363 /

ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ (Μαρουσιοῦ)

Πάλι νέα μέλη στὸ παράρτημα: **Βάτραχος Νο 19** καὶ **Βάτραχος Νο 20.**

ΠΑΡΑΡΑΜΑ: Στὴ (ΑΑ'—350) ἀντὶ ΤΑΜΙΑΣ **Νο 19**, πρέπει: **Βάτραχος Νο 18.**

/ ΑΑ' – 364 /

Μπάκακα κουά κουά.
Τὰ Διαπλασόπουλα
Τρέχουν ὅλα γιὰ σειρὰ
Στοὺς «**Βατράχους**» νὰ γραφτοῦν.
Καὶ οἱ «Τόμπολες» κι' αὐτὲς
Ξετρελλάθηκαν νἀρθοῦν
Κι' ὁ Βιολίστας ὁ Γρελλός,
Στοὺς **Βατράχους** πάει κι' αὐτός.

Τρελλὸς Βιολιστὴς

/ ΑΑ' – 365 /

Ἀποτελέσματα **Διαγωνισμοῦ** (ΑΑ'—172): 1ον Μπίλο Ντόβ, 2ον Χρυσῆ Καρδιά, 3ον Ναουσόπαιδο. Ἐσπάλησαν. Εὐχαριστῶ. **Γαρδένια**

/ ΑΑ' – 346 /

Ψηφίζω τὸν **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΑ.** Λεοσιόπουλα, μιμηθῆτε με.

Ἐξυπνούλα